

KONKRETUS TAIKOS PASIŪLYMAI PRĖS TAIKOS OFENZYVA

DEAN ACHESONO PASKELEBTIEJI SEPTYNI TAIKOS SĄLYGŲ PUNKTAI UŽDARĖ „TAIKOS OFENZYVĄ“ SKELBUSIEMS BURNAS IR NUTRAUKĖ JŲ ŽADĄ.

Prėjusi politinė savaitė buvo pažymėta JAV užsienio reikalų sekretoriaus Dean Achesono kalbomis, kurios, nors ir skirtingomis temomis, teturėjo tikrai vieną taikinį — Sovietų Sąjungos, kaip rinkiminių antimų, iškeltoją vadinamąją „taikos ofenzyvą“.

Kas yra pa'yręs sovietinę „sistemą“, tam buvo aišku, kad Sovietų Sąjungai, kuri, pamėgdiodama demokratinį pasaulį, ir gi daro „rinkimus“, neišvengiamai karikatėmis reikia sukeiti kokį nors triukšmą, kad savo gyventojų dėmesį nuo kasdieninės duonos ir vargingo gyvenimo rūpesčių nukreiptų į kitus reikalus, kuriais sovietinis vergas turi daryti susirinkimus, meetingus, nagrinėti „vadų“ kalbas ir būtinai pareikšti didžiausį, entuziastingą, prietarimą ir siųsti milijonus kelialaupščiaivimų Stalinui. Tokiu objektu, SSRS „vadai“ šį kartą pasirinko tuščias šnekas apie taiką, kurias žmonės pavadinavo

Sovietų „taikos ofenzyva“.

Molotovas, Berija, Malenkovas ir kiti „liaudies vadai“ savo kalbose „užkalbinėjo dantis“ savo piliečiams ir tuščiažodžiavo apie komunistinės ir demokratinės sistemų lygiagrečią sugyvenimą — „kosugyvenimą“. Kaip savo metu Stalinas tvirtino, kad komunistinė ir demokratinė sistemos galinčios lygiagrečiai sugyventi, taip ir dabar tas pats mintis kartoję Molotovas, Malenkovas ir kiti. Tai buvo ne tikrai savųjų žmonių minties nukreipimas nuo laido ir skurdo gyvenimo rūpesčių, bet ir visai perktajai kolonai — visiems užsienio komunistams metas „taikos kauklas“, dėl kurio dabar jie kelia didžiausią erzeli.

Be to erzeli sukėlusius Achesonas „užpylė šalto vandens“ ir visus iš „didžiojo džiaugsmo“ grąžino į tikrovę. Vieton tuščių plepatų apie taiką ir sugyvenimo galimumus, Dean Achesonas pasiūlė

konkrečias taikos sąlygas.

Tuščiažodžiavimu taikos nepadarysi, todėl JAV siūlo konkrečiai susitarti dėl šių principų, kurie taiką padarytų realia:

1. Reikia pašalinti kliudančias taikai sąlygas ir visų pirma baigti su buvusiu karu — sudaryti taikos sąlygas su Vokietija, Austrija, Japonija. Vokietija, kaip buvo sutarta Jaltos, turi būti veninga; jos valdžia turi būti sudaryta įvykčius visoje Vokietijoje demokratinius rinkimus.

2. Sudarius taiką sutartis, visi išveda iš Vokietijos, Vengrijos, Austrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Lenkijos ir iš kitur savo kariuomenės ir policiją, kad tie kraštai galėtų tvarkytis visiškai savarankiškai.

3. Sovietų Sąjunga ramiai turi bendradarbiauti Jungtinių Tautų organizacijoje ir baigti savo abstruktivinę laikyseną, nes Jungtinės Tautos turi būti taikos palaikymo autoritetas.

4. Visi, ir SSRS, turi pasiūlyti atomines energijas kontrolei, kuri turi būti efektyvi, ne tušti žodžiai, be realybės.

5. Likviduoti „penktąją koloną“ — komunistų partijos lizdus užsienio, kurie sukurto ardyti žmonių gyvenimą kituose kraštuose ir ruošti sąmokslus.

6. Pasiduoti tarptautinės teisės principams ir pagal visus leistus užsienių atstovams Sovietų Sąjungoje, kaip

jos atstovybės veikia kituose kraštuose.

7. Atidaryti geležinę uždangą, kad SSRS žmonės galėtų matyti, kas darosi visame pasaulyje ir viso pasaulio žmonės galėtų matyti, kas darosi Sovietų Sąjungoje.

Šie Achesono pareiškimai Sovietams buvo,

„kaip perkūnija giedroje“.

kuri Sovietų „vadams“ uždarė burnas ir nutraukė žadą. Kaip atsakymas į tuos rimtus ir visiškai konkrečius pasiūlymus, pasipylė komunistų koliojimais ir plūdimal. Komunistai dar nesusiurientavo, kas atsakyti į tuos konkrečius taikos pasiūlymus. Todėl Achesonas ir atspėjo, kad SSRS tu Amerikos pasiūlymų, kurie realiai garantuotų taiką, nepriims.

Taip netikėtai sudužo visa sovietinė „taikos ofenzyva“, susidūrusi su rimtais JAV pasiūlymais.

Pastebėtina, kad tuo pasisakymu Amerika aiškiai užakcentavo savo

užsienių politikos realumą ir konkretumą.

Ypač, kad Achesonas visiškai atmetė bet kokias nerealias derybas, pasimatymus, apgaulingus susitikimus ir tt. Žodžiu, Achesono pasisakymai re

alūs, konstruktyvūs ir pozityvūs. Atrodo, kad tas pasisakymas, po Ruzvelto pasisakymo, dar anksti prieš karą, apie racinę politiką, yra pirmasis — aiškus ir tiesus. Kad gi jis taip aiškiai ir tiesiai būtų ir išlaikytas! Tai sutampa su Bervino teoriniais pasisakymais, kurie, deja, tokie tikrai ir liko. Did. Britanija, pripažindama Kinijos komunistų perversmą, beje ir Pabaltijo klausimais, paėmė Bervino užsienio politikos principus ir toje srity nekelio savo autoriteto. Frieš Anglijos „interesų politiką“ atsistoja JAV „principų politika“, kurios žinonija ir laukia.

Achesono kalba yra epochinės reikšmės, jeigu ji bus realizuota, kaip savo metu Ruzvelto politiniai pasisakymai.

Suminėta ir kita Achesono kalba, kurioje jis išdėstė

JAV užsienių politiką Azijoje.

Amerika siekia, kad Azijos tautos būtų laisvos ir savarankiškos politiškai, bet taip pat ir sociališkai bei ekonomiškai. Ta prasme Amerika deda daug pastangų, kad palengvintų Azijos tautoms laisvas ir savarankiškas gyvenimo sąlygas. Toms sąlygoms Achesonas prieš pastatė komunistinę, sovietinę vergiją, kurią sudaro

taitos būtų laisvos ir savarankiškos politiškai, bet taip pat ir sociališkai bei ekonomiškai. Ta prasme Amerika deda daug pastangų, kad palengvintų Azijos tautoms laisvas ir savarankiškas gyvenimo sąlygas. Toms sąlygoms Achesonas prieš pastatė komunistinę, sovietinę vergiją, kurią sudaro

Neturi aukštos kokybės benzino.

JAV žibalo ekspertai, pagrindiniai susipažinę su Rusijos benzino gamyba, tvirtina, kad Sovietai šiuo metu dar neturi atitinkamo benzino, kad galėtų sėkmingai vykdyti oro puolimus prieš Ameriką. Esą jų žibalo valyklos dar nepasiekę šio lygio. Br. Aušrotas.

„Skraidancios lekstės“ pasirodė Kanadoje

„The Dehli News-Record“ sensacingu būdu praneša, — dėdamas anonsą net virš savo antraštės, — kad ties Dehli pasirodė „skraidancios lekstės“, kurias anksti rytą matė keli to miesto gyventojai: P. Rapai, A. Hertel, ponis Hertel ir S. Fodor.

Smulkiai aprašoma, kaip tos lekstės atrodė, kokia kryptimi skrido ir tt.

VIS DAUGIAU JAV DARBO ŽMONIŲ INICIATYVOS

Konstatuojama, kad 92% visu nesusiurintų su darbaviais išsprendžiamą taikiu būdu, neprieinant prie streikų.

Įdomu, kad elektrų profesinė sąjunga pajūrų nupirko 120 ha žemės, kurioje stato va sa namius bei poilsio namus savo organizacijos nariams. Be to, ta organizacija paskyrė 20 milijonų dolerių namų statybai, kurie kooperatiniu principu bus perkelti organizacijos nariams.

BULGARIOJE NESISEKA KOMUNISTINĖ SEJA.

Oficialiai pranešta, kad nesiseka kolektyvinis dirvos sejai paruošimas ir kolektyvinė sėja, kurios pagal planą įvykdyta tikrai apie 10%.

Ryšium su tomis nesėkmėmis, komvadas Vlachovas pareiškė, kad bus dideli procesai. Jau daug asmenų suimta ir bus jų bylos.

Maskvos vykdomasis imperia-lizmas, kurio tikslas — paversti Azijos tautas ir įvesti joms nelaisvės ir vergijos sąlygas.

Šis Achesono pareiškimas tikrai papildo pirmąjį, išdėstytą Kalifornijos universitete.

Kokios taikos siekia Sovietų Sąjunga, gražiai iliustruoja

Maskvos ruošiamoji vokiečių komsono demonstracija Berlyne.

Maskva, kalbėdama apie taiką, užmiršta, kad ji smurtu ir jėga ruošiasi pulti vakarinius Berlyno sektorius ir tam tikslui organizuoja policiją ir komsono priedangoje, vokiečių

kariuomenę. Tai ne tušti žodžiai, nes Rytinės Vokietijos premjeras tą oficialiai teigė.

MacCloy pareiškė, kad tai nebus leista ir tam dabar ruošiamasi visu asidėjimu. Jeigu kultų netvarka, tai už ją bus atsakingi tie, kurie tai ruošia. Bet Amerika Berlyno neapleis ir iš jo nepasitrauks.

Ryšium su žiniomis, kad

visose satelinėse valstybėse bus įvestas rusų rublis,

Berlyne yra kilusi markės pariteta. Rytinė markė visai nukrito. Už vakarinę moka 10 rytinių. Visas rytinis Berlynas subėgo prie keitimo kontorių, užsidarė krautuvės.

Iš to matyti, kad Sovietai nori sužvejoti visus satelitų kapitalus. Tuo pretekstu, kad dabar Sovietų rublis, girdi, jau pagrįstas auksu, Sovietai tyko sugrobtį visą Vengrijos, Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Albanijos auksą, visą jų valiutą ir vietoje jos duoti rusiškų niekam nevertų popierių... Taip jie remia darbo žmones — pėšia be priedangų.

Sovietai skubina „daryti reformas“

kaip sumedžioti pinigų, nes visame pasaulyje kyla mižiniskai prieš Sovietus reakcija. Dabartinę masę jau įsitikina, kad darbo žmogaus laimė tikrai jau ne sovietinėje sistemoje, kaip ir ne nežabotame kapitalizme. Darbo žmogus vis daugiau įsitikina, kad tikrai laisvė jam gali garantuoti geriausias gyvenimo sąlygas. To lėl nuo komunistų atsimetu vis didesnės žmonių masės. Net jau Italijos ir Prancūzijos darbininkai atsipalaidoja nuo komunistų. Ir vieni ir kiti atsisako vykdyti Kominformo direktyvas ir pasisakė už Atlanto pakto užduočių vykdymą. Todėl jie iškrauna laivus, kurie atveža Europos vakarų valstybėms ginklus iš Amerikos, pagal Šiaurės Atlanto pakto. JAV darbininkai visiškai atsipalaiduoja nuo komunistų įtakos, dėl ko „Laisvė“ ir „Vilnis“ lieja ašaras.

Ta pačia kryptimi pasuko ir Danijos darbo žmonės, nes savivaldybių rinkimuose komunistai turėtų 43 vietų, gavo tik 18, kai socialdemokratams gavo 544 vietas.

Kinijos komunistams pradeda taipgi nesisekti.

Maskvos įvestoji „tvarka“ privedė prie to, kad pradžioje ba dauti per 20 milijonų kinų. Sovietinė tvarka šaknėjasi, nes Kinijos komunistai nesutaria: vieni akiai seka Maskvos įsakymus, kiti nori savarankiškumo. Dėl to chaosas dar labiau didėja.

Komunistų silpnėjimas privedė ir prie to, kad Čiangaiškio kariuomenė iškėlė Kinijon desantą, kuris įsistiprino ir komunistams padarė daug žalos.

Pagaliau, ir lietu iško sektoriaus žinios įrodo, kiek Sovietai ruošiasi taikai, kad

iš Klaipėdos krašto baigia išvežti lietuvius į Sibirą.

Esamomis žiniomis, dabar Klaipėdos krašte tėra likę tikrai apie 10.000 lietuvių. Visi kiti jau išvežti Sibiran ir vieton jų atgabenti rusai, kalmukai ir kitoki. Tai įrodo, kad Rusija kietai vykdo savo programą — sunaikinti Pabaltijo tautas, ypač Vokietijos pasienie. O tas įrodo, kad SSRS įtemptai ruošiasi karui, ne taikai. (k).



KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVAITĖS, PASIRĖDŽIUSIOS TAUTINIAIS KLAIPĖDOS KRAŠTO DRABUŽIAIS

1939 m. kovo 23 d. Hitleris susitaręs su Stalinu apėmė Klaipėdos kraštą, nuo Lietuvos ir visus Mažosios Lietuvos lietuvius vertė priimti Vokietijos pilietybę. Kaip dabar Sovietų Sąjunga, taip tada nacinė Vokietija persekiojo lietuvių kalbą, lietuviškus kaimų ir vietovių vardus keitė vokiškais, uždėdė lietuviška: bažnyčias ir vi-ką varė ant fašistinio - naciško korpalo, lygiai, kaip dabar tai daro komunistai okupantai (ž.ūr. 2 pl. straipsnį „Tragiška mažlietuvių padėtis“).

SIJLO EKONOMINĖ EUROPOS BENDRADARBIAVIMĄ

V. Vokietijos premjeras Adenaueris pasiūlė Prancūzijai ekonomini bendradarbiavimą, prie kurio esą prisidėtų kiti Europos kraštai ir tuo būdu susijungtų visa vakarinė Europa. O de Gaulis siūlo Vokietijos — Prancūzijos sąjungą.

Vakarinės Vokietijos valdžia pavedė sudaryti rinkimų įstatymą, pagal kurį būtų išrinkta visos Vokietijos valdžia. — 20.000 Detroito darbininkų išsikovojo po 100 dolerių senatvės pensijų.

SOVIETINIAI VOKIEČIAI STATO „MODERNISKUS“ RUSŲ „PAGERINTUS“ KACETUS

Praneša „NL“ kor. Berlyne.

Sachsenhausene visi laukia paleidimo į laisvę, nes tai užtikrina rusišką stovyklą vadybė. Prie vartų privažiuoja autobusai. Jau Oranienburgo stotis. Čia sutinka „liaudies policiją“ ir kalinių nusteblimui, visus nuvaro į prekinis traukinius, kurie užkinti rie da į zonas sunkių darbų kaimėjimas.

Jei pirmą ir antra dieną praejo ramiausiai, tai trečią, kaip „Telegraf am Abend“ praneša, kalinamieji, pamatę kas laukia, metėsi ant rampų ir visom jėgom pradėjo priešintis. Išgirdę beviltiškus pagalbos šauksmus, atskuba miestelio gy

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by Lithuanian League of Canada

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$4.00	Canada	\$4.00
Užsieny	\$4.50	Other Countries	\$4.50
Australijoje	\$5.00	Australia	\$5.00
Skelbimai pagal susitarimą. Paieškojimų kaina \$ 1.00.			
Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).			

Kaip Kanada žiuri i ateivius

Iš tautiečių tuo klausimu išgirstama įvairių nuomonių. Vieni nesidomi savo tėvyne dėl nepakankamo susipratimo, kiti mano kad Kanadoje gyvenimas geriau padarys užmirus savo kalbą ir savo tautą, nes tada geriau pritaps prie Kanados gyvenimo; yra ir tokių, kurie viešai nenori prisipažinti esą lietuviai, nes tai, esą, kenksia jų biznio reikalams ir tt. Malonu, kad tokių nedaug.

Geriau jį tai atsakymą duoda pati Kanados valdžia, kuri švietimo ministerio autoritetu šiai ką pareiškia, oficialiai ateiviams išleistoje brošiūroje:

„Kanada nenori naikinti nė kieno prisirišimo prie savo Tėvynės ir nenori, kad naujieji ateiviai, kaip nedėkingi vaikai, atsisakytų krašto, kuriame yra gimę. Lojalumas ir patriotizmas yra giliai įsišaknijusieji jausmai ir kiekvienas, kas tuos jausmus lengvai iš širdies išmeta dėl vieno krašto, niekuomet iš tikrųjų netaps lojaliu kito krašto piliečiu. Toks pilietis negalės būti Kanados patriotu, nes lojalumas jam yra tik tiktai tuščias garsas. Toks vienas niekuomet neprisiirš prie bet kurio krašto, nes jeigu jis taip lengvai užmiršta vieną kraštą, tai taip gi lengvai užmirš ir kitą. Todėl pirmasis mūsų punktas skamba: Nepageidaujama, kad kas nors užmirštų savo prisirišimo jausmus savo kilmės kraštui“, — pabrėžia švietimo ministerijos leidinys.

Ir daugiau:

„Būti kanadiečiu visai nereikia, kad dėl to reikia užmiršti visa, kas kilnūs krašte yra gražu ir kultūringa. Kanada perdėm yra dar jaunas kraštas ir dar nesukūrė turtinų savo nuosavų kultūrinių vertybių atsargų. Ji turi, bent tuo tarpu, naudotis kultūriniais atsiekimais tų įvairių grupių, kurios čia gyvena ir iš jų panaudoti kūrybinę medžiagą nusišaukti kanadišką kultūrą kurti. Ir kur dar kitur ji turėtų ieškoti tų kūrybos pradų, jeigu tie, kurie čia apsigyveno, nebūtų atsinešę su savimi savo sios literatūros, muzikos, tapybos, šokių, dainų ir papročių? Būtų tikra išdavystė kraštui užmiršti savo individualinę praeitį su apsigyvenimo momentu naujame krašte. Priešingai, įnešimas čia senų tra-

dicijų ir kultūros yra pasitarinavimas šiam kraštui. Labai yra pageidaujama, kad naujieji ateiviai neužmirštų savo gimtosios kalbos ir savosios kultūros, bet visu tuo dalintųsi su kitais Kanadiečiais bendrajai kultūrai praturtinti“.

Taip įtikinamai byloja švietimo ministerijos leidinys ateiviams. Jis aptaria atskirus momentus, atskirus atvejus, paliečia ir tremtinių klausimą. Be ko kita, leidinys įtikinamai pasako:

„Išlaikymas savųjų kultūrinių vertybių yra pareiškimas lojalumo Senajam savo kraštui, bet jis taip pat yra ir naujam kraštui to lojalumo pareiškimas. Jokios prasmės nėra tame, kad Jūs nutrauktumėte ryšius su praeitimi. Tai būtų neatsargus melas. Nesupratimas tos tiesos yra kaip ką privedęs prie to, kad jie čia negalėjo sutapti su Kanados gyvenimu. Tai buvo dvigubas nuostolis — tu asmenų asmeninis nuostolis ir kraštui, nes jie nesijaučia nei kanadiečiais, nei kuo nors kitu“.

Regis, aiškiau pasakyti negalima ir nėra prasmės. Kanados švietimo ministerijos leidinys labai gražiai, labai teisingai ir, pasakytina, labai kilniai vertina ateivius. Vertina jų kultūros, jų tradicijų vertybes, nes iš tų vertybių ji tikisi sukursiant savaimingą Kanadišką kultūrą, kuri būtų individuali ir originali.

Tai, tie mūsų tautiečiai, kurie išsižada savo lietuviškos kilmės, savo lietuviškos kalbos, savo lietuviškos praeities ir savo lietuviškos ateities, — Kanados vyriausybės yra vertinami neigiamai. Todėl mums visiemis reikia visomis jėgomis palaikyti mūsų lietuvišką individualumą, puoselėti tautines savybes ir visiemis gyventi lietuviškoje bendrybėje. Tai ne tikrai niekuo nekenkia Kanados idealams, bet jiems siekti dar padeda. Rūpinkimės tat organizavimu Kanados Lietuvių Bendruomenės, kuri apjungtų visus mus bendriesiems lietuvių idealams siekti, organizavimu lietuviškų mokyklų, lietuvių kultūros organizacijų, meno ratelių ir, kol tokia padėtis, neužmirškime lietuvių tremtyje, ypatingą dėmesį atkreipdami i Mažosios Lietuvos lietuvių, kuriuos dabar reikia bendromis jėgomis gelbėti.

J. Kardelis.

Mielus p. VY-TĄ SABALĮ ir p. ONĄ GRISKELYTĘ, sukūrus nuosavą lietuvišką lizdelį, nuoširdžiai sveikinu, linkėdamas daug laimės ir tyro džiaugsmo visais laikais.

Jonas Barkauskas.

VISI BALTIEČIAI BUS UŽ URALO

Edmund Stevens, Bostono egoistiški. Jei būtų mano vaikai, tai mes išsiųstumėm visus juos į saugią vietą, kitą pusę pūdzius, įgytus Latvijoje — Rygoje ir Liepojoj. Ten jis pateko visai netikėtai. Grįždamas iš Maskvos į Švediją, jis tikėjosi laivą išplaukti iš Leningrado. Bet kadangi tas uostas buvo užšalęs, tai Edmund Stevens buvo pasiūstas į Latvijos uostus.

Pakeliui jis išsikalbėjo su vienu sovietų NKVD (slaptosios policijos) pulkininku, kuris pareiškė:

„Keisti, sunkiai suprantami žmonės yra tie latviai. Jie nemėgsta rusų, ir nesiduoda lengvai mūsų socialistinei tvarkai. Jų samprotavimai yra keisti ir jie padarė 1941 metais. Tik

1939 m. kovo 23 d. mažlietuvius ištiko didelė nelaimė, kuri skaudžiai palietė visus lietuvius. Tą dieną nacių Vokietija jėga atplėšė Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos Respublikos ir dirbtina siena vėl atskyrė mažlietuvių nuo kitų lietuvių. Toji padėtis tęsiasi iki šiol. Šios skaudžios sukaustytos progos vertėtų apžvelgti mažlietuvių tragediją, naujausiais laikais ir ieškoti būdų išvengti visiškos katastrofos.

Po Pirmojo Pasaulinio karo susikūrus Nepriklausomai Lietuvos Respublikai, Mažajai Lietuvai nebuvo lemta įeiti į jos sudėtį. Ji toliau liko Vokietijos dalimi, išskyrus Klaipėdos kraštą, kuris 1923 m. susijungė su Lietuvos Respublika. Tą bent dalis mažlietuvių turėjo laimę gyventi bendrą lietuvišką gyvenimą ir džiaugtis laisvu gyvenimu. Klaipėdos krašte daugiau negu pusę jos gyventojų buvo lietuviai ir reikėjo manyti, kad per 15 metų tas skaičius dar turėjo padidėti. Bet išėjo kitaip. Rinkimai į seimelį rodė, kad su kiekviena metais lietuviai gauna mažiau balsų. Kodėl taip įvyko? Didžiosios Lietuvos lietuviai kaltindavo vietinius, kad jie nesupratę lietuvių, kad jie vokiečiai ir pan. Tai tiesa, bet tas dar neišsprendė priežasties.

Priežastis gana paini ir mums nemaloni. Jei per 15

ITO ISTIKIMYBES MASKVAI NESULAUŽE

Kai kuri lenkų spauda JAV jau nuo seniau tvirtina, kad Juozas Tita, tas išbandytas Maskvos auklėtinis, „separatistas“, pasidaręs tik Maskvai įsakius. Vystydamas šią temą lenkų dienraščio „Dziennik dla Wszytch“ specialus korespondentas L. Malecki iš Berno štai ką rašo:

— Paskelbta, kad š. m. kovo mėn. pabaigoje Jugoslavijoje bus seimo rinkimai. Specialiai užsieniui išgarsinta, kad be komunistų rinkimuose gali dalyvauti ir kitos partijos. Idomu tik, kokios? Opozicinių partijų vadai ir nariai, t. y. tos „kios partijos“, jei dar gyvi, yra arba užsienyje, kaip politiniai emigrantai, arba „globojami“ budrios policijos, kuriai vadovauja Rankovičius; buv. gabus Berijos mokiny.

Kandidatais, be komunistų, galį būti ir asmenys, kuriuos pasiūlys bent šimtas rinkikų. Tačiau tektų laikyti savizudžiu kiekvieną, kas pasirašytų už kieno nors (ne komunisto) kandidatūrą. Nėra jokių abejonų, kad Jugoslavijos būsimų rinkimų rezultatai bus lašas ir laša panašūs į rytų, o ne vakarų Europos rinkimų rezultatus.

Dvideidė režimo politika ryškėja įvairiais pasireiškimais. Vidaus „rinkimai“ Tito škelbia, kad Jugoslaviją negresia iš rytų joks pavojus, o „eksportui“ vakarus nuolat kartojama ta pati giesmė apie koncentravimą Kominformo kariuomenės prie Jugoslavijos sienų. Šios propagandos tikslas — gauti

prieš mėnesį laiko traukinys buvo sustabdytas ir rusai pasazieriai buvo apipiešti. Kitų nejudino. Be to, pagrobė ir nusivedė du partijos šulius, apie kuriuos iki šiolie nieko daugiau negrėdėjome“.

Šis pasikalbėjimas įvyko pakeliui iš Rygos į Liepoją. Amerikiečių korespondentas buvo sustojęs abiejose miestuose ir štai ką patyrė. Ūkininkai prieš suvarymą į kolchozus išskerdžia savo gyvulius ir mėsa išdalina arba parduoda. Gruodžio mėn. 1948 metais dar tik viena dešimtoji dalis Lietuvos, Latvijos, Estijos ūkininkų buvo kolektyvizuota, dabar gi netoli visi valstiečiai įkinkyti baudžiavos ūkiams.

Kaip toli kolektyvizacija vyksta, galima spręsti iš sekančiųjų komunistų partijos sekretoriaus Karotamma pareiškimo:

„Pirmoji būtinybė įsteigti ko rima ją stabilizuoti.

metų lietuvių balsai mažėjo, lietuviams esant krašto šeimininkais, tai reiškia, kad valdytojai kauri. Klaipėdos kraštui gavus autonomiją, ją valdė Krašto Direktoja su savo aptonomiškais istaigomis. Bet susisiekimas, paštas, uostas, muitinės ir saugumas buvo Lietuvos Respublikos žinioje. Autonominių istaigų, kuriose sėdėjo vokiečiai, netenka kaltinti, nes jie sugebėjo nutautinti kraštą laisvą negu kaizerio laikais. Kaltė tenka mums patiems, kurie nesugebėjome atlietuvininti nutautejusius.

Užuot paruošę vietinius lietuvių įvairioms profesijoms ir centro istaigoms, atleidome dar užsilikusius senus tarnautojus. Nesupajindinę su krašto gyventojų papročiais, skirtinga tikyba ir kalba, grūdome į Klaipėdos kraštą nepageidaujamus tarnautojus. Nei Klaipėdos krašte, nei Didžiojoje Lietuvoje nevieke nė viena Mažosios ir Didžiosios Lietuvos suartėjimo draugija. Mažosios Lietuvos patriatai, bandžiusieji atkreipti centro istaigų dėmesį į šiuos nenormalumus, buv. laikomi separatistais. Tas nenorėjimas ar nesugebėjimas suprasti savitų vietinių reikalų ir privedė prie visiško pralaimėjimo rinkimuose.

Nekreipdami dėmesio į skirtingą mažlietuvių gyvenimą, nusikaltome praeityje. Bet toji kaltė dar didesnė dabar, kada naują paskolą iš JAV. Tuo tarpu viduje nuo seno ir nepakeičiamai tvirtinama, kad JAV yra liaudies demokratijų prielaidas Nr. 1. Belgradan nuolat atvyksta Kremliaus emisariai, tur būt, su paskutinėmis direktyvomis.

Taktika aiški: Tito išnaudoja amerikiečių — anglų villis, kad finansuotų komunistinį, nuo Maskvos nepriklausomą, režimą, pavyks sulaukyti pietinės raudonojo maro. Už skaudų smūgį Azijoje, tikima liuzija — užimti Kominformo tvirtovę Europoje.

Baigiant, gal būt, galima pridurti anekdotą, kuris dabar kursuoja Belgrade dėl amerikiečių politikos Jugoslavijoje. Vienas serbas (opozicionierius) pamatė, kad jam belieka tik nusižudyti. Neturėdamas ginklo (tai tik policija turi), nubėgo vaistinėn nusipirkti nuodų, bet ir vaistinėje buvo viskas išparduota. Nubėgo prie Dunojaus, kad nuo tilto nušokus, bet ten gausi sargyba nieko neprileidžia net prie upės krantų.

Susirūpinęs stoji ilgon eilėn prie valdiškos parduotuvės ir norėjo nusipirkti virvę, bet ir čia jam pareiškė, kad ir su kuponais negalima dabar gauti virvių, nes valdžia sunaudoja visas virvių atsargas.

Tada pagaliau serbas nuėjo galimai arčiau prie Tito būstinės ir aukia: „Šalin Tito! I kartuves su juo!“ Tikėjosi, kad sargybiniai jį vietoj nudės, bet tas tik priėjęs painformavo: „Mums uždrausta šaudyti. Tito dabar konferuoja su amerikiečiais“.

L. E-tas.

lektyvinius ūkius yra kova be pasigailėjimo prieš buožes, kovą jų pažabojimui ir išnaikinimui. Kuo griežtesnė ir žiauresnė bus mūsų ataka prieš šiuos kontr-revoliucionierius, nacionalistinius buožes, tuo pasiekmingesnis bus mūsų darbas steigiant kolektyvinius ūkius“.

KAINOS MASKVOS KRAUTUVĖSE

Maskvos krautuvėse pavasario mėn. — api 350 rublių (70 dol.), rayon kojines apie 75 dol.), kostiumas nuo 600 rub. (113 dol.), vyriški marškiniai 60 rub. (11,30 dol.), odiniais batais, guminiiais padais batai 400 rub. (75,20 dol.).

— Garsus vengrų sportininkas Ede Tirai atsisakė grįžti iš Londono, kur turėjo rungtynes, į Vengriją.

— Vyksta dideli pasitarimai dėl Europos valiutos. Norima ją stabilizuoti.

da tiesiog ingoruojuame dar sunkesnėje padėtyje esančius mažlietuvius. Skaitydami bet kurį mūsų šalpos reikalais besirūpinančio organo pranešimą, niekur neužtiksimė ne mažiausios žinutės, kad yra dalis rusų tautiečių, kurie išskirti iš stovyklinio gyvenimo ir tarp tautinių organizacijų šalpos, nes jiems nacių buvo atimta Lietuvos pilietybė. Reiškia mes pripažįstame tą niekšišką nacių darbą, kurio kitos valstybės nepripažįsta. Arba tokiu nutylėjimu norime pasakyti, kad lietuvių Mažoje Lietuvoje nebebuvo, o vokiečių — taip, aišku, rūpintis mums neverta.

Bet Mažosios Lietuvos Taryba, kurios pradžia siekia dar prieškarinius laikus ir kuri išsivystė iš įvairių lietuviškų partijų susivienijimo, yra suregistravusi kelias dešimtis tikstančių mažlietuvių, kurių reikalais yra užsimojusi rūpintis. Ji viena per silpna veikti, neturi pakankamai lėšų leisti laikraštį, steigti mokyklą, išlaikyti mokytojus arba kunigus dvasiniams reikalams. Nesugeba ji net materialiai padėti i skurdą patekusiems tautiečiams.

Dabar dar nevēlu išgelbėti bent dalį mažlietuvių nuo visiškos katastrofos. Subūrę savo jėgas, lengvai galime juos moraliai sustiprinti ir materialiai paremti. Tat konkrečiai siūlyčiau, visų pirma stengtis suprasti skirtingą mažlietuvių padėtį praeityje ir dabartyje. Tai geriausia galėtume įvykdyti, visur didesniuose lietuvių centruose įsteigę Mažosios ir

Didžiosios Lietuvos bičiulių draugijas, kurios be specifinio krašto ir žmonių pažinimo rūpiotųsi šiuo momentu ir šalpos reikalais. Per šias draugijas ilgainiui užsimęgtų glaudius asmeniniai ryšiai ne tik su šia me kontinente esančiais mažlietuvių, bet taip pat ir su Vokietijoje tebegyvenančiais. Toks kontaktas ateityje būtų labai naudingas, kada ir Vokietijos piliečiams bus leista išvykti i užjūrį, o reikainojamas, kada grįšime i laisvą Lietuvą.

Be to, mūsų šalpos reikalais besirūpinantiems organams reikėtų i savo sąrašus įtraukti ir Mažosios Lietuvos lietuvių, įjungtus i vokiečių ūkį. Kad ir mažą dovanėlę gavęs lietuvis jai šiltai priims ir to niekad neužmirš. Jam bus ne tik materialinė parama, bet kartu ir moralinė.

Tat, tautiečiai, atitaisykime praeityje padarytas klaidas. Susimastykime Mažosios Lietuvos krašto ir žmonių reikalais. Palengvinkime tiek moraliai, tiek materialiai Vokietijoje teberančių mažlietuvių gyvenimą.

V. P.

MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS IR JOS ATSTOVŲ ADRESAI

1. Pirmininkas: E. Simonaitis, (21a) Detmold, Oesterhausstr. 19 — Brit. Zonc, Germany.
2. J. A. V-ėms atstovas: M. Nagis, 2532 W. 46 PC., Chicago 32, Ill., U. S. A.
3. Kanadai atstovas: V. Pėteraitis, 5155 Bourbnonniere Ave., Apt. 6, Montreal, Que.

Mielai ELYTIEI JUNEVIČIENEI, liudinčiai dėl mylimo vyro STASIO mirties, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Salomėja ir Aloyzas Juozaičiai.

JUOKDARIAI...

Tai bent „laimingas gyvenimas“...

43-me „Vilnis“ n-ry Jonas Šmigelskis iš Lietuvos rašo: „Gyvename jau naujame kolūkyje „Šviesa“. Iš pradžių labai daug darbo ir nesklandumų... sunkūs laikai nukamavo, pirm laiko jau pasenau... Manėme, kad dukros užaugs, išsimokslins, tai mums senatvėje bus lengviau gyventi, bet kol gyvename vis norisi saviems vaikams padėti...“

Kur gi ta tarybinės valdžios parama?

„Mūsų gyvenimas buvo nepastovus: iš kaimo ėjome i vienkienius, dabar iš vienkieniu i kolektyvą, o čia visai kitokia tvarka... senatvėje daug galvosuko turiu...“

Tai jums ir darbo žmonių senatvės aprūpinimas...

Šito laiško „LB“ jau net visai necituoja... Mat, „laimingas gyvenimas“...

Ieško durnelių...

„Vilnis“, nors ir dedasi labai gerai informuota apie sovietinį gyvenimą, bet 57-me nr. tulo kvazi „Naujieniečio“ vardu sakosi nieko apie Sovietinę Rusiją nežinant, bet... „Pamėkime, kokia demokratija yra, kad ir Chicagos Lietuvių Draugijoje“...

Jei „Vilnis“ ar jos bendradarbiai nežino, kas dedasi Sovietų kratuose, tai tegul patikis tais, kurie apie tai gerai žino.

Bet ne to tas „Naujienietis“ siekia: jis tucs pačius metodus, kurie veikia Sovietuose, nori pritaikyti ir Čikagos lietuvių Draugijai. O tai reiškia: vieną partiją, vieną vadą ir vieną smurtą... „Vilnis“ mano, kad jos skaitytojai durneliai ir nesupras to.

„Ačiū, Tau, Visagalis Stalinai...“

Taip tarybiniai žmonės dėkoja Stalinui, kaip rašo „Vilnis“, už tai, kad pabrangino rublį ir atpigino prekes. Pasimokę iš tarybinio žmogaus, ir Amerikos komunistai ins dėkoti Amerikos kapitalistams.

Žavingi rinkimai.

„Liaudies Balsas“ žavisi sovietiniais rinkimais. O tie rinkimai: valdžia, kuri yra vienos komunistų partijos valdžia, išstato vieną sąrašą ir visus krašto piliečius varvė varo, agituote agituoja, kad eitų už tą vienos partijos sąrašą abluoti. Sovietiniuose rinkimuose visas „cimes“ yra tame, kaip pri-versti daugiau žmonių už tą vieną, vienos partijos sąrašą balsuoti, kad iš to galima būtų girtis: „Už komunistus balsavo 120%“. Ot tai bent rinkimai!... Mndrappkis.

ENKAVEDISTAS ISDUODA PASLAPTIS

(Tąsą iš praeito nr.)

Mūsų darbas buvo tuo pa- lengvintas, kad visi svetims- liai, gyvenę DP stovyklose, bu- vo UNRRAos registruoti, o privačiai gyvenę turėjo regis- truotiis Vokiečių policijoje maisto kortelėm gauti. Be to tarp vokiečių suradimas agen- tų jokių sunkumų nesudarė ir nebrangiai kaštavo. Vietiniai gyventojai ir vietos valdžia la- bai noriai, dažnai ne nepras- tant, nurodydavo rusų gyvena- mas vietas. Už konservų dė- žutę, paimtą iš amerikiečių, vo- kiečių „burgermeisteriai“ ar atitinkamos įstaigos pateikda- vo mums policijoj registruotų svetimsalių sąrašus. Tuo bū- du Stuttgarto repatriacijos ko- misija pati viena trumpu laiku ištrado daugiau kaip šimtą so- vietų pabėgėlių ir daugumai iš rūpino grąžinimą. Žinoma, iliuzijų neturėjome dėl vokie- čių bendradarbiavimo tikslų. Bet tas mums nekiudė. Tai bu- vo lyg antrasis vokiečių - rusų susitarimas.

Vieną dieną Donouworth amerikiečių komendantas su- kvietė visus sovietų piliečius pasirodyti mūsų komisijai. Vo- kiečių viceburmistras dėl man nežinomų priežasčių amerik- onų įsakymui suteikė platesnės prasmės, pabrėždamas, kad tas įsakymas apima ne tik SSSR piliečius, bet ir Baltijos kraštų gyventojus. Tai buvo tiesiog mūsų nepareikšto noro reali- zavimas. Turėjome įsakymą reikalauti ir Baltijos kraštuose gimusių „repatrijuoti“, bet kadangi JAV yra atsakiusios pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos prijungimą prie Ru- sijos, tai viceburmistro paslau- gamas mums vaisių nedavė.

„Mūsų rankos...“

UNRRAos pagalba mums bu- o žymiai naresnė. Tais lai- kais, apie kuriuos kalbu, šita tarptautinė organizacija savo žinioje turėjo šimtus DF sto- vyklų, kuriose gyveno ma- daug pusantro milijono pabė- gėlių. UNRRA pradžioj tebu- vo labdarybės vykdymo įstai- ga. Pamažu tačiau teko jai prisiimti ir administracinių bei politinių uždavinių rūpinimas. Šita UNRRAos evoliucija bu- vo mūsų įžymiausio agento prie Eisenhowerio gen. štabo pastangų rezultatas. Daug pi- nigo ji mums kaštavo, bet NK VD atžvilgiu šitos išlaidos vi- siškai apsimokėjo.

DP perėjo į UNRRAos ad- ministraciją, kitaip sakant — į mūsų rankas. Mūsų agentai viską darė, kad stovyklų gyve- nimas būtų nepakenčiamas, stengdamiesi surasti tuos, ku- rie slėpėsi po netikra pavardę ar netikru pasu. DP stovyklo- je turėjome dvejopus agentus: vieni, parinkti iš pačių padug- nių, išdavinėjo savo draugus už pakelį cigarečių ar pusbu- telį degtinės; kiti mūsų tink-

lan pateko dėl šantažo ar grasi- nimų. Pvz., kuriam nors DP sakydavome, kad žinome, jog jis tarnavęs Vlasovo armijoje. Jei jis nori išsigaubti, jis turi pagelbėti MGB. Kitas spaudi- mo būdas, kuriam DP buvo la- bai jautrus, buvo grąsinimas paliesti jų šeimos narius. Bu- vome išprašę iš UNRRAos, kad savo anketose ji žymėtų DP tėvo ir motinos vardus ir gy- venamąją vietą. Turėdami šias žinias, pranešdavome nepaklus- niajam DP, kad, jei jis atsisa- kys grįžti, jo tėvai nukentės. Reikia pripažinti DP garbei, kad agentai iš DP tarpo buvo mažiausiai naudingi.

UNRRA tarnautojai NKVD akimis.

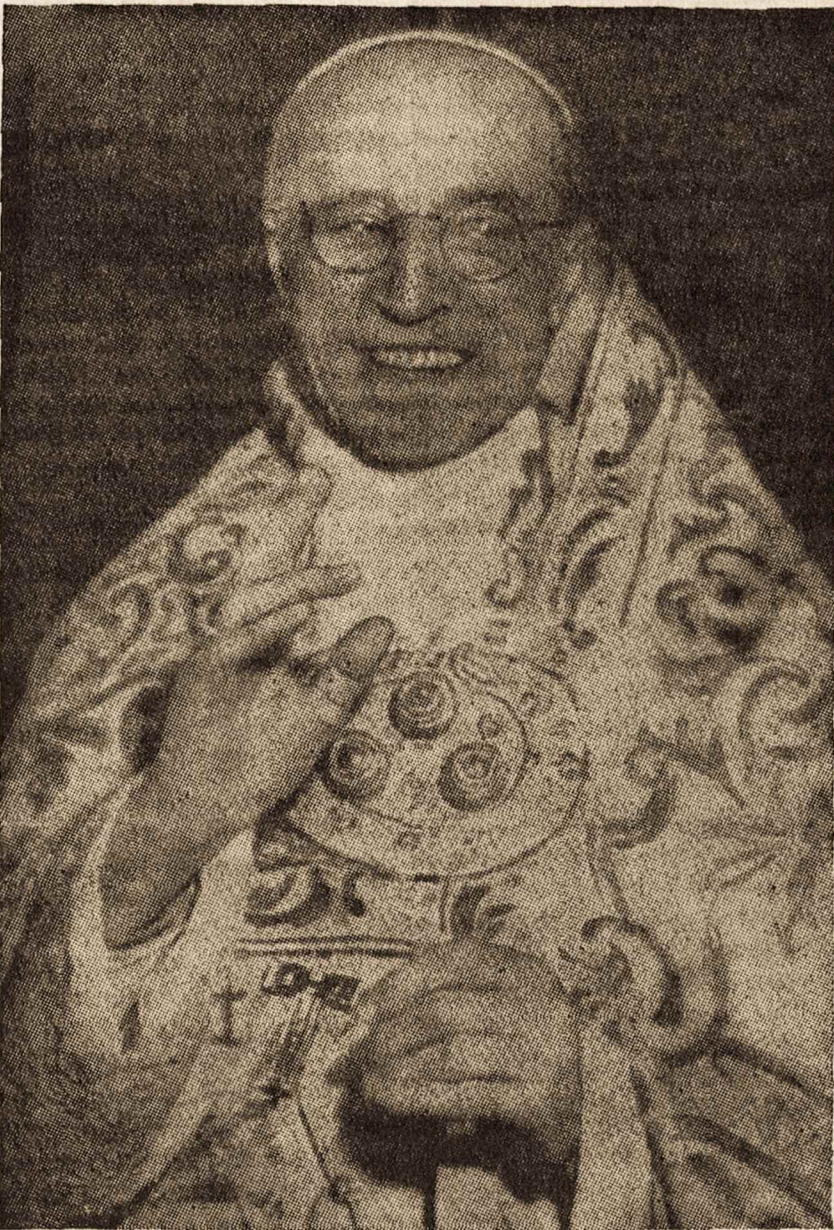
Rimtų pagelbininkų radome tarp UNRRAos tarnautojų. Pradžioj UNRRA administraci- ją sudarė amerikiečiai ir ori- tai, daugumoj rimti ir sąžini- gi žmonės. Veiklai plečiantis, UNRRA turėjo priimti naujų bendradarbių iš vakarų Euro- pos. Tik gerų algų suvilioti, daugumoj tie žmonės ne ma-žiausio supratimo neturėjo apie tai, kas yra labdara. Tai buvo visokios buv. kambarinės, šo- feriai, žmonės be aiškos profe- sijos, neretai paprasti avantiu- ristai. Žodžiu, žmonės be rei- kiamų kvalifikacijų. Pagaliau, atskirų kraštų kompartijos ir mūsų špionažo organizacija bu- vo įtraukusios gerai užmaskuo- tų savo narių keletą. Į juos dė- jome daug vilčių mūsų darbo sėkmingumui.

Man buvo pavesta sritis į pietų vakarus nuo Stuttgarto. Wasserfingene, Elvanger, Heidenheime turėjome gausias DP stovyklas. Pirmoj eilėj tu- rėjau sudaryti tinklą. Wasser- fingene turėjome veiklą nor- vėgą komunistą. Jis susidrau- gavo su mergaitėm, žadėdamas joms palengvinti išvykti į JAV. Iš jų jis gaudavo daug vertingos informacijos apie DP. Heidenheime turėjome du mūsų patikimus aukštus UNRRAos pareigūnus Ch. ir F. Visa DP kartoteka perei- davo per F rankas. Jei būčiau Stuttgartui perdavęs visas iš F gautas žinias, daug DP bū- tų nukentėję. Tačiau tyčia keisdavau kai kurias datas, pa- vardžių rašybą, kad gauti duo- nins nesutaptų su tais, kurie buvo mūsų „karo nusikaltėlių“ sąrašuose.

Savo sąrašus buvom sudarę vykstant sovietų teritorijos iš- laisvinimui. Į juos buvome įtraukę ne tik vokiečių nelais- vėn paimtus mūsų karius, bet ir visus tuos asmenis, kurie pas vokiečius turėjo bet kokią tarnybą, kad ir paprasčiausios įgoninės skalbėjos. Į sąrašus taip pat pateko visi pasitraukę sėję su vokiečiais ir net ne- sava valia evakuotieji. Pagal mūsų sovietų patriotas negalė-

jo pasitraukti. Jis turėjo arba būti partizanų, arba žūti. Mū- sa sąrašai vėliau buvo papildy- ti naujom Vokietijoje gautom žiniom. Juos sudarė keliolika sovietų sąsiuvinų po kokius 100 pusl. kiekvienas. Vien Stutt- garto repatriacijos komisija jų turėjo 447. Kiekviename jų tilpo maždaug apie 10.000 pa- vardžių. Vadinas, apie 5 mil- savo piliečių Sovietų Sąjunga laikė „išdavikais“ ir kvieslin- gais.

AMERIKOS LIET-VIŲ TAU TINĖ EKSKURSIJA ROMON



J. S. POPIEŽIUS PIUS XII.

Amerikos kunigų vienybė, C. Romoje, Didžiai Gerb. ryšių su šventaisiais Metais, Kun. L. Tulaba, Šv. Kazimie- rošia Amerikos lietuvių tau- tinę ekskursiją į Romą. Tos kelionės organizatorius kun. Yra trys kelionės rūšys: 1. Jonas Bernatonis (St. Francis Church, 94 Bradford St., Law- rence, Mass., USA) prisiuntė apie kelionę informacijų, su ku- riomis prašo supažindinti „N. L.“ skaitytojus.

Numatoma, kad 1950 metuo- se, per 350.000 maldininkų ir svečių aplankys Romą iš Ame- rikos. Iš visų kitų kraštų su- važiuos keli milijonai katalikų į Romą įgyti visuotinių jubile- jinių atleidų.

Kunigų Vienybės ruošiamą ekskursiją duoda lietuviams gražią progą atlikti kelionę į Romą ir į Europos šventoves — Fatimą ir Lurda. Ekskur- sijos planai nustatyti ir prade- damas registracijos vėjus. Bro- šūrėlės — lapeliai su visomis informacijomis jau prisiusti vi- somis parapijoms ir lietuvių linkraščiams. Lietuvių kelio- nę užgyrė J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, J. E. vys- kupas John J. Wright, J. E. Vyskupas Petras Bučys, M. I.

atveju duoda informaciją.

turėjo 447. Kiekviename jų tilpo maždaug apie 10.000 pa- vardžių. Vadinas, apie 5 mil- savo piliečių Sovietų Sąjunga laikė „išdavikais“ ir kvieslin- gais.

Tada amerikiečiai dar nebu- vo išsąmoninę, kad žodis „iš- davikas“ sovietine prasme vi- sų pirma reiškia komunizmo priešas.

Bet ir NKVD nevisada turė- jo laimės medžiodama DP. Valda buvo padaryta prašant UNRRA organizuoti tautines stovyklas. NKVD galvojo, kad tautinės stovyklose mums rūpimiems asmenim bus sun- žiau slėptis. Tikrumoj išėjo atvirkščiai. Tautinėse stovyk- lose DP parodė dar daugiau su- sityklosimo ir mums pasidarė daug sunkiau savo „aveles“ in- filtruoti.

Dar didesnė mūsų darbo ne- sekmei amerikiečiai pradėjo keisti savo nusistatymą musu atžvilgiu. Tada tuoj atsiliėpė į DP padėtį. Prieita iki to, kad atsakytas mums baltų iš- davimas, uždarius ta mūsų komi- sijos nariams lankytis DP sto- vyklose be amerikiečių ryšių karininkų. O vėliau amerikie- čiai iš viso atsisakė prievarta ragžinti DP į jų kilmės kra- stus. Norėdama savo darbą tęs- ti DP atžvilgiu, sovietų admi- nistracija turėjo imtis radikali- ų priemonių.

Skriningas — NKVD išradimas

Pagal SSSR naujojo MGB ministerio slapta aplinkraštį (NKVD savo vardą pakeitę į MGB) ruošėms praveisti ge- neralinį visų stovyklose gyve- nančių DP parikrinimą. Šituo būdu tikėjomės pagauti visus „karo nusikaltėlius“. Tuo pa- čiu stengėms priversti UNR- RA išvaryti galimai daugiau žmonių iš DP stovyklų, kad badavimo verčiami jie sutiktų grįžti.

Tuo metu vyr. UNRRA di- rektorium buvo p. La Guardia, Henry Wallace'o, JAV vice- prezidento, bičiulis. Maskvos aplinkraštis mus pasiekė po Stalino — La Gardijos pasi- matymo Maskvoje. Netenka aiškinti, kad aplinkraštyje apie psimatomą nebuvo kalbama.

Kiekviena DP stovykla tu- rėjo trijų žmonių komisiją. Ji nutardavo, ar asmuo turi teisę naudotis DP statusu. Kom- isija veikė panašiai kaip ir NKVD „trijų kolegija“. Jos nutarimai buvo galutiniai. Tik vėliau, po masinių protestų ir savižudybių bangos, buvo su- tikta komisijos nutarimus per- žiūrėti. Tose skringio komi- sijos dalyvavo amerikiečių in- formacijos tarnybos karinink- kai ir UNRRA tarnautojai. Be- voik kiekvienoj ty komisijoj bent vienas narys buvo žpks, kuriam mes turėjome įtakos, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai

turėjo ryšį su mūsų agentais. Amerikiečių karininkai dėl problemos painumų nedaug nusimainė apie DP reikalus. Be to, jie nebuvo susipažinę su rytų Europa. Apskritai jie buvo širdies žmonės ir DP kvo- tė švelniai. Kiek sykų prieš amerikiečių karininką stovin- čiam tariamam laivui, kuris nebūt galėjęs pasakyti, kur yra „jo“ kraštas, amerikietis karininkas klausinėjimą baig- davo savo O. K. ir tuo pačiu įdavo ant DF kortelės išsi- gelbėjimo antspaudą, duodan- tį jam DP teises.

Atvirkščiai, jei DP buvo UNRRA tarnautojo kvocia- mas, beveik dažną atvejį buvo pasmerktas palikti DP stovyk- lą, kitaipariant, buvo atiduod- damas žiemos šalčiui ir nepa- lankiems vokiečiam, kurie gal- bėt jam atsakys ir maisto korte- lę ir net leidimą apsigyventi. Pretekstas atimti DP teises bu- vo asmens dokumentų neturė- jimas. Visai nebuvo atsižiu- rinama į tai, kad karo metu gal- ima buvo dokumentus pamesti stūgiai pasitraukiant iš gyve- namosios vietos, arba jie gale- jo žūti per bombardavimą, arba kad juos galėjo būt prėmę vokiečiai. Buv. vlasoviniai ir baltai, kariavę rytų fronte prieš raudonuosius, DP stovy- so jokių būdu negalėjo gauti. Be jokio pasigaulėjimo jie buvo išnetami iš DP stovyklų su šeimom, seniais ir mažais va- kais. Netenka stebėtis, jų tar- pe buvusių savižudybių gausu- mu. Vien savoj srity jų ga- lėjau suregistruot apie 30.

Mūsų ofenzyva prieš DP

buvo apvainikuota tikru lai- mėjimu. Jos deka buvo su- žlugdyti patys atspariausi ko- munizmo prieštai. Daug rusų ir baltų pabėgėlių būtų žuvę, jeigu ne garbes vertas visų DP solidarumas, jeigu nebūtų visi DP atėję išskriaungiotiem į pa- galbą ir nežiūrėdami žiaurių re- presijų nebūtų su jais pasida- linę savo menkom normom.

1946 m. NKVD operacija prieš DP ir buvo mūsų pasku- tinis didelis „laimėjimas“. Ve- liau įtaka ėmė greitai mažėti, nes, vėjam kryptį pakeitus, Va- rų demokratijos nebesisten- gė bet kuria kaina su Maskva palaikyti draugingų santykių.

Bet ir dabar rankų nenulie- dom. Paaiškėjus, kad DP bus ne repatrijuojami, bet „kurdi- nani“, komisijos gavo įsaky- mą kompromituoti DP, kad su- trukdytų jiems tapti kitų kra- štų piliečiais. Dėl sunkių sto- vyklinio gyvenimo sąlygų, ne- pakankamo maitinimo, kuris vis blogėjo, dėl vokiečių ne- apykantos DP mes pasiekėm gerų rezultatų. Agentai nugi- dydavo DP ir tuo pastumdavo į pasileidimą; provokuodavo muštynes stovyklose arba gin- (Nukelta į 6 pusl.)

NEŽINOMOS PLANETOS ŽVALGAI STEBI MŪSU ŽEME

AMERIKOS AUTORITETAI PATVIRTINA SKRAIDANČIAS „LĖKSTES“

Spaudoje plačiai nuaidėjus sensacijai apie „skraidančias lėkstes“, atsiliepė jau ir vienas žymus autoritetas, JAV laivy- no komandierius Robert B. Mc Laughlin.

Autorius pasakoja apie tris jo nuodugnai ištirtus laikus, kurių vieną jis pats savo aki- mis matė, o kitus paėmė iš pa- tvirtintų kitų rimtų asmenų stebėjimų.

1949 m. skaisčią balandžio mėn. dieną grupė aviacijos spe- cialistų ir mokslininkų paleido iš White Sands Grounds į 57 mylių aukštybės tyrimo svie- dinį. Svediniais besikreندان aukštyn, staiga kažkoks keis- tas baltas daiktas perskrido sviedinio lėlią. Stebėtojai per- tūdolintus stebėdami nustatė, kad daiktas yra apie 105 pėdų skersmėsčio ir skrenda apie 56 mylias aukštumoje, apie pen- kias mylias per sekundę grei- čiu. Staiga tas daiktas pasuko ir šovė aukštyn, kol išnyko iš akių. Posūkio spaudimas ga- lėjo būti 20 GS, t. y. tiek gra-

vitacijų, kas aviacijos prakti- koje reiškia, kad joks gyvas žmogus tokio spaudimo neat- laikytų. „Daiktas“, turįs vi- sas „skraidančios lėkštės“ sa- vybes, buvo matomas per 60 sekundžių. Kom. McLaughlin dėl to skraiduolio pastebi: „Esu įsitikinęs, kad tai yra „skraidanti lėkštė“ (Flying Caucer) ir kad ji yra tarplai- netarinė, valdoma protingų bū- tybių“.

Antras faktas: Gegužės mėn. gaie sykį svėdėdama White Sands aikštėje, stebėdamas į aukštybę išsautą sviedinį „Ana- jis lekia!“ sušuko arti stove- jęs karininkas. Tai buvo bal- tas daiktas, lėtai skrendas va- karų link; jis pradėjo pastobi- mai greitėti ir perskrido per mūsų galvas staiga šautė šovė aukštyn ir dingo už Oregon kalnų. Tuo tarpu išsautas sviedinys nukrito netoliese, ta- čiau iš Oregon kalnų buvo gau- ti aišmuojantys perspėjimai, kad ten pastebėtas skrendas daiktas, kurį ten palaikė „pa- klydusiu“ sviediniu.

Dėl to „daikto“ nustatyta, kad: 1. tai buvo „lėkštė“, skri- dusi 5 mylias per sekundę. 2.

forma neaiški, tačiau visai pa- naši į „lėkštę“ ir buvo matoma nuoga akim iki 25 mylių aukštyje; 3. „daiktas“ staiga pagreitino skridimą, greičiau nei bet kokios žinomos rakie- tos, ir 4. Iš skraiduolio nesima- tė jokių degėsių (dūmų ar liepsnos).

Trečias: Birželio mėn. ty pa- čiu metu ten pat buvo šaudomi aukštyn sviediniai. Staiga buvo pastebėti du maži diskai, besikreندان maždaug po 2000 pėdų per sekundę. Tai buvo apskritos formos ir vos apie 20 colių skersmėsčio lėkštelės. Jos pasivijo skrendančių svie- dinį, pralenkė jį, šautė šaudami aukštyn ir pasukdami rytų link. Apie tuos skraiduolius greit buvo gauti pranešimai iš 11 atskirų vietų.

Komanderis McLaughlin sa- ko, kad jo ilga patirtimi su raketomis, niekas dar mūs že- mėje negali tokių skraiduolių pagaminti, nes visa mums iki šiol žinoma termocheminė energija nėra pakankama, tad jis daro drąsias prielaidas, esą tie keisti erdvinių laivai ar lėkš- tės yra stumiami tam tikrų ra- diacijos spaudimo motorų (ra-

diation pressure motor). Tai esąs seniai žinomas išradimas, vadinamas „Crookes radiome- ter“, jau prieš 100 metų prak- tikuojamas miniatiūroje, bū- tent, reklamos languose mato- mi stiklė įlieti malūnėliai, ku- rių sparneliai turi vieną pusę juoda, kita baltą. Saulės švie- sia veikdama juodąsias plokš- teks, sukelia energiją ir spar- neliai tuo būdu sukasi. Bet esa, kur gauti tiek vietos, kad ji pajęgtų sukti tokių milžini- skų lėkščių motorus? Čia auto- rius prileidžia fluorescencinės lempos principa. Tos „lempos“ vidinis cilindras yra pripildytas sprogdinamos medžiagos (fissionable material), o erd- vė aplinkui cilinderį yra pripil- dyta fluorescencinės medžiagos; pirmoji veikdama antrąją sudaro šviesą, o šviesa stumia patį sviedinį arba skraiduolį. Tik dar nežinoma tokia me- džiaga „liampos“ kiautui, kuri atlaikytų susidarantį neapsako- mą karštį.

MARSIEČIŲ UŽPUOLIMO PAVOJUS

Autorius taip pat išaiškina kitų pastebėtų skraidančių

„cigarų“. Tai nesą jokie be- lonizatoriai, galėtų būti, kon- sparniai, „cigaro“ ar cepelino formos orlaiviai, o tos pačios dižlūnės per 100 pėdų skers- masčio lėkštės, matomos skren- dant iš šono. Tie tariamieji pastebėti „langai“ esą tos „lėkštės“ raketiniai vamz- džiai, jų žiotys (exhaust tu- bes), o pro tuos „langus“ trykštanti šviesa, tai varomo- sios energijos degesiai (ex- haust).

Dėl tų paslaptinių skraiduo- lių kilmės kom. McLaughlin daro prielaidą, kad tai, gali būti niekas kitas, kaip mar- siečiai! Esą jau žinoma, kad Marso planeta atšala, ir kokia ten gyvybė bebūtų, beabejo- aško būdų kur išsikelti. Be- ašjo, kaip mes juos, taip jie mus stebi (ir, marsiečiams mū- sų žemė turi atrodyti daug di- desnė žvaigždė, negu mums at- rodo Marsas). Kaip tik liepos 16 d. 1945 h., kada JAV buvo sprogdinta pirmoji atominė bomba New Meksikoje, Mar- sas pasitaikė toje srityje ar- čiausiai žemės ir „jie“ galėjo- čia sprogimą aiškiai pastebėti, tad dar labiau susidomėti.

Kokie tie „pretendentai ko- lonizatoriai“ galėtų būti, kon- MacLaughlin spėja, kad jie turi būti nepaprastai maži, ir tam jis nurodo vieną, kad to- se mažojo kalibro 20 colių lėkš- tės gali tilpti tik labai maži tės būtybės, kita, kad tokius staigius posūkius, sukeliant 20 GS (dvidešimt traukos jėgos) spaudimą tegali atlaikyti vabz- džijų veislė, geriausiai skruzdė- lės...

Jis mano, kad tos didžiosios lėkštės gali būti jų bazės, iš kurių tikslėsniams stebėjimui yra paleidžiamos tos mažosios, kurios ir grįžta atgal į savo ba- zes aukščiau mūsų žemės at- mosferos. Ar tie „svečiai“ ban- dys kada su žmumis sueti? kon- faktą, autorius spėja, kad tas yra galima.

Tai tokios tokelės mūsų ato- miniam amžiumi pajuvairinti! Kiek tokios „fantazijos“ įti- kėtinos? Atsakyčiau: jei joms pradedta tikėti tokie autori- tai, kurie tai matė, stebėjo ir kruopščiausiai tyrė ir įsitiki- no, kodėl aš negaliu tikėti?

J. Pr.

Koks bus Kalbos Vadovas

IS PASIKALBĖJIMO SU PROF. PR. SKARDŽIUM.

Su prof. Pr. Skardžium pasukinį kartą Lietuvoje. teko kalbėtis profesoriu namuose, Vilniuje, Didžiojoje gat., jo pačio bute. Tada, nors tai buvo karo metas, nors vokiečiai jau buvo likvidavę Vilniaus universitetą (drauge su kitomis Lietuvos aukštosiomis mokyklomis), bet profesoriai, šelpiami iš kaimo, kaimo žmonių, kooperatyvų ir t.t., vis dėlto dirbo mokslinį darbą. Prof. Pr. Skardžius tada, mano susitikimo metu, buvo apsiavęs knygomis ir ruošė naują mokslinį darbą.

Po to sekė tremties metai. Prof. Pr. Skardžius ir juos su-naudojo moksliniam darbui: dėtė universitetuose ir ruošė lietuvių kalbos vadovą, kurio reikalingumas jau seniai buvo jaučiamas, o tremtyje ypatin-gai jis buvo pajautas.

Apie Lietuvių Kalbos Vado-vą jau daug buvo žinių, bet tikiausias galima gauti tikslai iš tiesioginių šaltinių. Todėl aš ir kreipiausi į patį Vadovo au-torių prof. Pr. Skardžių su eile klausimų, į kuriuos žymusis mūsų kalbininkas mielai davė gana platų atsakymą. Štai jis:

Į mano klausimą, kaip sekasi Amerikoje, profesorius atsa-ko:

— Fizinis fabriko darbas, sunki Vadovo korektūra, laik-raštiniai straipsniai ir kt. su-ėda visą laiką. Būdamas Vo-kietijoje, dirbau lituanistinį darbą, ruošiau Vadovą ir kt., todėl buvau apleidęs savo as-meninius reikalus; dėl to ir da-bar, bent tuo tarpu, turiu ką ki-ti dirbti.

— Tačiau mano klausimų ciklas — Kalbos Vadovas.

— Dėl Vadovo trumpai ga-liu tiek pasakyti, — atsako prof. Pr. Skardžius. — Jis jau visas surinktas. Korektūrą Vokietijoje nebespėjau perskaityti todėl jas visas man turėjo siuntinėti oro paštu į Ameriką. Rinkimas gana sudėtingas ir sunkus, o spausdinturėtojų visų reikiamų spaudmenų, to-dėl reikėjo laikuriuos nau-jus pasigaminėti, arba kaip ki-taip verstis. Be to, vokiečiai rinkėjas nesugebėjo Vadovo rinkti, — reikėjo gauti lietuvių rinkėją. Ir jį, K. Škėmą, lai-mingai pavyko gauti. Pagaliau dėl emigracijos nuolat keitėsi leidėjai, kas taip pat nemažai trukdė darbą. Dabar yra pasr-žes iki galo baigti darbą LTSC Komitetas. Jau yra nupirkta

popierius ir pristatytas spaus-tuvei. Vadovas spausdinamas anglų zonoj, Bielefelde. Darbą prižiūri M. Kriškėnas.

Dabar aš skaitau antrą ko-rektūrą. Pirmąją dalį, jau su-laužytą, esu galutinai ištaisęs ir leidęs spausdinti. Toliau skaitau žodyno korektūrą. Ma-nau, kad po poros mėnesių tu-rėtų pasirodyti Vadovas.

— Kokias sritis Vadovas ap-imis?

— Vadovą sudaro: plato-kas įvadas, garsų daryba, jų rūšys ir tartis, rašybos daly-kai (gana platus skyrius), kal-bos dalykai (atskirų lyčių var-tojimas, žodžių daryba, links-nių vartosena ir kt.) ir kirtis bei priegaidė (čia esu perdir-bęs savo 1936 m. kirčiavimo vadovėlį ir visą įtraukęs į Va-dovą) ir žodynas, kuris apims per 20.000 rinktinių žodžių. Pagrindą sudaro žmonių kal-bos žodžiai, naujadarai ir tarp-tautinės svetimybės. Visi ant-raštiniai žodžiai kirčiuojami,

nepaprastesni žodžiai trumpai paaiškinami, o svetimybų net nurodoma ir kilmė. Grubesni skoliniai ir nevykę naujadarai taisyomi ir nurodomi jų pakai-tai. Naujai sudaryti žodžiai atskiriami nuo gyvosios kal-bos žodžių. Ir tt.

— Gal kas naujo bus rašy-boje?

— Vadovo rašyba garsinė kilminė, tik daugiau stengia-masi išlyginti priešybes ir ne-vienodybes, todėl rašoma: rūgštus, baugštus, baigštus (šalia baugus, baigus), sluogs-nis, strigtas, sprigta, bet lūž-ta, mesdama, lyja, svilga, kiū-ra, spūra šalia šala, kėra. Taip pat rašoma ir spjauti, nors pa-grėčiui nurodoma ir spjauti.

Vadovas skiriamas sąmonin-giesiems lietuviams: rašyto-jams, spaudos darbininkams, liet. kalbos ir kt. mokytojams, dvasininkams, vadovėliui bei žodynų autoriams ir kitiems raš-ytiems giliau mūsų kalbą pramokti. Vadovas rašytas be didelių kalbotyrynių gudrybių.

— Ačiū Profesorui už ver-tingas žinias.

J. Kardešius.



Lietuviai tremtyje, Vokiet-i-oje, turėjo ne kelis Dramos teatrus. Žymesni jų buvo „Aitvaras“ Detmole, „Atža-lynas“ Hanau, ir Lietuvių te-atras Augsburg. Visi šitie teatrai tremties metais veikė — statė įvairius spektaklius. Vi-si jie gastroliavo po gausias stovyklas.

Mažiausiai, pastatymų pras-me, buvo nuveikę „Aitvaras“,

nes jis turėjo tikrai vieną pa-statymą — Antano Rūko (da-bar Čikagoje) pjesę „Bubulis ir Dundulis“, kurią dekoravo Lietuvos valstybinio teatro Kaune dailininkas - dekorato-rius Viktoras Andriūšis (da-bar Bostone), statė režisierius Jurgis Blekaitis (dabar Čika-goje).

Atvaizduose matome „Ait-varo“ scenas iš „Bubulio ir Dun-

PRIEŠ 5 METUS NUKAN-KINTAS KUN. LIPNIŪNAS

1945 m. kovo 28 d. už pa-tritinę lietuvių veiklą nacių nusankintas mirė kun. Alfon-sas Lipniūnas. didelis moksli-ninkas, puikus organizatorius, didelis humanistas ir toleran-tas, aukštai vertinęs meną ir meninkus, okupacijų metu Vil-niaus Šv. Jono bažnyčioje di-džiai kultūringas, aukštai hu-manistiškai ir giliai patriotiš-kus pamokslais stiprindęs tau-tiečių dvasią, išvermę ir tau-rius jausmus. Už tai vokiškie-ji fašistai jį išvežė su kitais patriotais į Stutthof sunkiųjų darbų ir kankinimų stovyklą. Jau baigiantis karui, kai dėl artėjančio fronto reikėjo vo-kiškiams trauktis ir Stutthof palikti, jie kalinius žiemą pės-čiomis išvarė ir šiltnuose susir-gęs kun. A. Lipniūnas neatlaikė žiaurios kelionės ir mirė.

NAUJI LEIDINIAI.

„Skautų Aidas“ 1 nr. 1950. 2. 28. Kaina \$ 0,25. Redaguo-ja Pranas Enskaitis, leidžia „Rūta“, Lietuvių Skautų Bro-lijai pavedus. Adresas: „Rū-ta“, P. O. Box 78, Rodney, Ont., Canada. Metinė prenu-merata \$ 2,— „Skautų Aidas“ gerai atro-do ir jo spauda visai gera.

— „Raudonoji Aguona“ — Gitero baletas — atnaujintas Kauno teatre. Spauda bara ba-lemeisterį Br. Kelbauską už blogą sovietinių tipų būdini-mą. Dekoravęs dail. Palauma, dirigavęs Ch. Potaišinskis.

dulio“. Kairėje iš kairės: A. Dikinis — Šaitėkšnio rolėje, D. Josiukaitė — Radastos ro-lėje, H. Kažinskas — Bubulio rolėje, A. Rūkas (autorius) — Girdžiaus rolėje. R. Veselaus kas — Dobilo rolėje.

„Aitvaro“ pastatymas buvo vienintelis, tačiau visos trem-ties teatro istorijoje jis buvo stilingiausias, lietuviškiausias ir tikrai meniškai pastatytas. Pa-statymas taisyklų ir normalia-me Lietuvos teatre būtų buvę pastatytas, gal, tikrai tiek bu-vo suvaržytas, kad buvo pri-taikytas gastrolėms.

„Bubulio ir Dundulio“ prem-jera įvyko Detmoldo mieste te-atre 1946 metais. Paskui „Ait-varas“ su „Bubuliu ir Dundu-liu“ apvažinėjo visą Vokietij-ą, daugelį tremtinių stovyklų ir visur turėjo didelį pasiseki-mą.

Kad bent vienas panašus vai-dinimas būtų dabar, užjūriuose atsidūrus, pastatytas nors ir tas pat „Bubulis ir Dundu-lis“.

— Kaip laikais? Pavasaris išdaužia žmones iš pusiausvy-ras, kažin kam, kažin kada iš-sitarė kažin koks senas poetas, tiesa? — pažūrėjo Nargeliū-nas ir savo bičiulį pašiepiančio-mis, draugiškomis akimis.

— Tą patį ir Dzedulionis sako...

— Ak, tas paukštelis! Tu jį maitei? — Šiandien su Aldona bu-vome susitikę.

— Kenksmingas bernelis. Susipažinau su juo per kažin kokias išgytuves. Jis lino prie manęs, pabrėždamas savo patriotizmą ir antikvikiškumą. Tą yra sena, visų išdavių iš-bandytą taktiką: šmeižiant sa-vo ponus, kuriems tarnauji, įsi-

KULTURINĖ KRONIKA

KONKURSAS

1. Dienraštis „Draugas“ skelbia novelės ar vaizdėlės konkursą. Paskutinė data kon-kursui skiriamais rašiniais įteikti — 1950 m. birželio 1 d.

2. Skiriamos dvi premijos: pirmoji premija — 75 doleriai, antroji — 50 dolerių.

Premijas skiria žinomas mū-sų kultūrininkas, kūrybinio darbo rėmėjas J. J. Bačiūnas.

3. Premijuotiems kūriniams nustatyti teisėjais yra pakvies-ti J. Augustaitytė — Vaičiū-nė, Benediktas Babrauskas, Juozė Daudžvaidienė, Stasys Pieža ir Juozas Prunskis.

4. Tema paliekama pasirinkti pačiam rašytojui. Pageidau-jama, kad veikalas būtų para-šytas mašinėlė ir neįgesnis kalbą kelių ar keliolikos pusla-pių.

5. Konkurse dalyvaujantieji rašytojai savo laišukais siunčia šio adresu: Literatūros Kon-kurso Komisijai, „Draugas“, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, III.

6. Sprendimų bei ališkumui patikrinti, autoriai tur pasira-šyti slaptyvardė, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą.

DAIL. M. DOBUŽINSKIO DLKORACIJOS „METRO-POLITAIN“ OPEROJE

Ilgametis Lietuvos meno mo-kyklos profesorius dailininkas M. Dobužinskis New Yorko „Metropolitain“ operos stato-mai rusų operai „Chovanščina“ padarė dekoracijas.

Dobužinskis yra didelis ži-novas rusiškojo stiliaus, ir Lie-tuvos valstybės operai statant rusiškas operas, kaip Musorgs

lio „Boris Godunov“, Rims-kio-Korsakovo „Car Saltan“ ir kt., jis darydavo dekoracijas. Dabar ir „Metropolitain“ ope-rai jis padarė puikius „Cho-vanščinos“ operai dekoraci-jas.

ISTEIGĖ DRAUGIJĄ

Čikagoje gyvenę lietuviai profesoriai sukūrė savo orga-nizaciją.

Susirinkimas priėmė drau-gijos įstatus ir išrinko valdo-muosius organus. Valdyba pasiskirstė pareigomis šiaip: A. Balyš — pirm., K. Zalkauskas — vice-p., P. Jonikas — sekr., A. Baliūnas — ižd., G. Galva — kultūros ir inf. rei-ka-lams.

Draugijos adresas: 1836 So. 49th Court, Cicero, III. Telef. Olympic 9-743-R.

Revizijos komisijon išrinkti: J. Čiurlys, V. Kanelis, S. Stan-kus. Garbės teisiman: M. Bir-žiška, S. Kolupaila ir K. Zal-kauskas.

BROOLYNE LIETUVIŲ OPERA?

Amerikos spauda rašo, kad Brooklynė susibūrusieji Lietu-vos operos solistai ruošiasi sta-tyti lietuvišką operą. Esą cho-ras būtų kitaučių, orkestras su ankiotas iš įvairių orkestrų, tikslai solistai dainuotų lietuviš-ku.

Atrodo, kad šis projektas ne-realus. Tokiu būdu pastatyta opera nebūtų lietuviška, ypač dėl choro. O chorą galima ir lietuvišką turėti, tikslai reikia noro. Orkestras, žinoma, gali būti surinktas, — svarbu, kad papęgtų groti po kelių tikslai reikėtų. Bet... prieš viso to dar daug reikia. Ar bus pa-kankamas pasiryžimas?

1. AIŠKAS IS AUSTRALIJO

Gerb. Redaktorium,

Po karštų Australijos dienų, vėlai vakare skaitau ir džiaugiuosi Jūsų „Nepriklausoma Lietuva“. Esu tik 9 mėnesiai Australijoje. Dar viskas nauja man čia, bet kartu mintys skrenda ir į kitus kontinentus, pas to paties likimo tautiečius. „Nepriklausoma Lietuva“ vi-siems 1950 metams gavau iš draugo, kaip dovaną. Taip pat dėkoju ir už 1949 metų pri-siūstus numerius.

Norėčiau paprašyti, gal ga-lima būtų gauti adresus žem-miau išvardintų asmenų, su ku-riais noriu vėl užmegsti nutrū-kusius asmeninius ryšius, išsi-plaškusius iš DP stovyklų:

1. Šopaga Pranas iš Kemp-teno stovyklos.
 2. P. Teleforas Valius.
 3. Pp. Kavaliauskaitės iš Schweinfurto stov.
 4. P. Lukošius (Lukoševičius) Kostas iš Anglijos.
 5. P. Plečkaitis Antanas iš Schw.
 6. P. Antanaitytė Liuda iš Schw.
 7. P. Dičpetris Juozas iš Schw.
 8. P. Sakalas Pranas iš Schw.
- Dar kartą dėkoju už taip mieliai laukiamą „Nep. Lietu-va“ laikraštį ir linkiu sėkmės.
- Mano adresas: I. Petrutis, Catholic Presbytery, Canberra, A. C. T. Australija.

PRAGARO VYT. ALANTAS POŠVAISTĖS VIENĄ VAKARĄ VILNIUJE.

4. Laimė kartais Girkalnį slėg-davo, kaip sunki našta. Jis jausdavosi taip, tartum sukty-ty gūžtą ant kranto bedugnės, į kurią kas akimirka marm-tūkstančiai jo brolių. Vilniu-je kasdien sklisdavo gandai apie suėmimus, išvežimus, su-laudymus. Tokios pat žinios ateidavo ir iš viso krašto. Kar-tais, Girkalniui lisdavo į gal-vą mintis, kad gal geriausiai būtų aklinai užsidaryti savo laimės egoizme, nieko negirdė-ti ir nematyti: juk vistiek nie-ko negali padėti. Bet ar yra tokių slėptuvių, pro kurių sien-as neprasisiskverbtų nelaimin-gos tėvynės balsas ir tos pro-šalį slenkantios begalinės skriaudžiamųjų brolių procesi-os dejavimai? — Klausdavo jis save. Pagaliau, juk ir pats esi tu sukaustytųjų tarpe... Juk visa Lietuva, kurios Rytų horizonte jau matyti besarti-ranti milžiniška raudona po-švaistė, panaši į vergų stovyk-lą...

Žuvus tėvynei, kas liks iš jo laimės? Nargeliūnas tvirtina, kad tėvynės ir moters meilė esančios dyd skirtingos sąvo-kos, bet Girkalnio sąmonėje jos kažin kaip raizgėsi išvien. Kurdamas šeima, jis gerai ži-nojo, kad tikrai laimingas jis galės būti tik savo laisvoje tė-

vynėje. Nors ir labiausiai gali myėti moterį, bet ar gali būti laimingas, jei tavo tėvynės kū-ną drasko plėšrieji vanagai? Ir jam kartais kildavo nerami mintis: ar jis nenusižengia tė-vynei, per daug rūpindamasis savo paties laime? Ar jis ne-galėtų jai daugiau padėti, bū-jamas laisvas? Ar jis neturėtų atsikvilti nuo savo paties laimės kovos dėl tėvynės lais-vės vardu? Ar kovai dėl tėvy-nės ateities nereikalingas ir net ar nebūtinas tam tikras dvasinis asketizmas? Pa-sidaryti riteriu, asketu kovos fronte dėl tėvynės laisvės!

Ta mintis jį žavėdavo, bet iš jautėsi neturįs pakankamai tvirtybės jai įgyvendinti, ypa-tingai jis nesijautė turįs paka-nkamai jėgų atsikvilti nuo Al-dons. Pagaliau, juk tėvynė ir negali iš jo reikalauti pasi-daryti nieku! — galvodavo Girkalnis. Suvedžioti mergaitę, ne! Ir kodėl jie abu negali kar-ai kovoti, kaip kovoja dabar? Aldona jam daug padeda ir įkvepia naujų jėgų, ir, be abe-jos, padės ateityje. Jo šeima bus grynai lietuviška, kur juos likimas nubloks, jie visur ir vi-sada kovos dėl tėvynės. Bet jis puikiai suprato, kad toks sąmprotavimas yra kompromi-sas tarp kraštutinio idealizmo

ir mieščioniškos rutinos, ir toks galvojimas didelio entu-ziazmo jam nekėlė.

Girkalnis nuomojo Vilniaus gatvėje seno namo trečiame aukšte du kambarėlius. Vieną kambarį jis paverė dirbamuo-ju, kitą — virtuve. Tik dirba-masis turėjo langą, o virtuvė-jie jokio lango nebuvo ir ten visą laiką spinksejo palubėje apyamsė elektros lemputė. Dirbamajame ant lango kab-ojo kadaine puošnios, sunkios raudono aksomo užuolaidos, bet buvo taip saulės nublukin-tos, kad atrodė tartum būtų nušutintos verdančiu vande-niu. Ant seniai dažytų, vieto-mis aptrupėjusių sienų kabėjo keletas senojo Vilniaus gra-viūrų. Sena, stiklinėmis duri-mis knygų spinta užėmė be-veik visą vieną sieną: ji bu-vo pilna prikrauta knygų. Kny-gos taip pat užplūdo didelį raš-omąjį stalą: tarp jų, tartum taip kalnų, stovėjo padidinta ir į senus meniškūs rūmus įre-minta Aldonos nuotrauka. Di-deliais dažytais kvadratais iš-lėstytais pakietas vaikščio-jant girgždėjo. Ta muzika vi-sada gadindavo nervus Girkal-niui, kai jis galvodamas vaikš-čiodavo iš kampos į kampan.

Potamsėje ankštoje virtuvė-jie stovėjo didelis stalas, apdė-tas maisto dalykais ir indais. Girkalnis gamindavo valgyti atsisėdęs į seną, išgverusį se-nąjį gyventojų palikimą fotelį. Aldona juokdavosi, kad jo vir-tuvė esanti panaši į viduramžių alchimiko kabinetą. Bet jis ja buvo patenkintas ir vargu ar būtų jai mainęs į virtuvę „su visais patogumais“. Apskri-

tai, Girkalnis gerai jautėsi tuo se senuose Vilniaus mūruose, iš kurių dvelkė gili praeitis.

Nargeliūnas jis rado kaip tik virtuvėje beverdantį arbatą. — Žinai, pasitulsiai patogų čia, — tarė jis sveikindamasis, — viskas po ranka, nereikia knistis po indaujas ir lagami-nus. Įsijungei plytelę ir vir-tis ko nori: raugytų kopūstų, makaronų, kliekų ar kavos su arbata, o jei nori, gali šaltų už-kandžių ragauti, viskas vieto-jie, išdėta ant stalo. Tvarkos, tiesa, gal, stokoja, bet užtat ko kila judesijų ir laiko ekonomija! Pati modernioji virtuvė nebus racionaliau sutvarkyta už ta-vąją. Kad gyvenčiau vienas, tikrai pasisavinčiau tavo siste-mą... Nori arbatos?

— Išgersiu puoduką.

Nargeliūnas, sėdėdamas se-name fotelyje, pilstė arbatą. Girkalnis, atsisliejęs stalo, rū-kė.

— Kaip laikais? Pavasaris išdaužia žmones iš pusiausvy-ras, kažin kam, kažin kada iš-sitarė kažin koks senas poetas, tiesa? — pažūrėjo Nargeliū-nas ir savo bičiulį pašiepiančio-mis, draugiškomis akimis.

— Tą patį ir Dzedulionis sako...

gyti pasitikėjimą tų, kuriems nori iškasti. Tas vyrelis, aš esu įsitikinęs, prikauso prie tokio neraliuoto gaivalo, kad už pi-nigą ir savo nuosavą tėvą par-duotų. Jis vaidina apskrų seklį, bet iš tikrųjų kvailas, gebėtų iškasti. Jis dažnai gir-tuokliauja su geštapininku Freiwilengeriu, kuriam paves-tas pogrindžio spaudos seki-mas. Pažiūrta tas pasalkandis ir Vilniaus geštapo viršininką Eisensterną.

— Man nepatinka, kad jis pernelyg ima domėtis Aldona. — Aldona? Tur būt jis gal-voja, kad per moterį lengviau užliptų siūlo galą, bet jis klys-ta: Aldona jį aplink savo ma-žylį pirštelį apvynios.

— Bet ji gali turėti nemalo numų...

— O kas iš mūsų nuo tų ne-malonumų šiandien apdraus-tas? Grįždamas iš Kauno, vi-šą kelią drebečiau. Vagone dar nieko: lagaminą su literatūra padėdi viename vagono gale, o pats atsisėdi kitame. Jei kra-ta, gali neprisipažinti, kad la-gaminas tavo. Bet jei tave čiumpa stotyje ar gatvėje, tuo met nepasakysi, kad nešiesi ne savo lagaminą...

— Daug atvežei? — paklau-sė Girkalnis.

— 50 egzempliorių „Į Lais-vę“ ir 30 „Laisvės Kovotojo“.

— Turi čia?

— Ne, kaip visada nugabe-ju pas Kristiną. Ji atneš-ryt į universitetą: išplatinkite.

— Gerai, aš padalysiu pro-fesūrai, Aldona su Kristina stu-dentams.

— Tiesa, jiems ten labai pa-tiko tavo straipsnis „Erzacų

ideologija“, prašė daugiau pa-rašyti, — atsisotjo Nargeliū-nas, pereidamas į dirbamąjį. — kaip bato aulais. Bet tai, ži-no-ma, dar nereikšia, kad jis nesu-galvoti parašyti. Kas girdėti Kaune?

— Visur tos pačios naujie-nos. Niekas nebūti vokiečių lumėjimu, bet kas toliau bus, vienas Dievas nežino. Kaip Aldona?

— Ačiū, gerai. Kviečiu į vestuves.

— Sakai, jei daryti kvailys-tę, tai daryti iki galo.

— Kodėl kvailystę?

— Gal bėgti reikės, vienam lengviau.

— Aš noriu bėgti dviese.

— Širdies dalykuose geriausia patarėja hurtininkė, o jei protingas žmogus nori palarti, tai visada rizikuoja likti kvaili-umi. Todėl ir neaušinsiu bur-nos: užsigėdėi vesti, vesk. Tie-sa sakant, Aldona puiki mote-ris. Kada vestuvės?

— Tikrai nežinau, bet, ma-nau, liepos mėnesį.

— Gerai, šoksime, trypsime, linksmi būsime... O dabar eiu namo: pavargau žvėriškai.

— Gali nakvoti pas mane...

— Ne, ačiū, pas tave aš ne-išsimegiuosiu: o be to, graži-naktis, noriu truputį prisivė-dinti. Leidimą vaikščioti naktį turiu, niekas manęs negriebs...

Tiesa, būčiau pamiršęs: ryt tu, Aldona ir Kristina užleiskite pas mane: šio to parsivežiau iš Kauno...

— Dar, rodos, nebuvo to-kio atsitikimo, kad nebūtume užėję kviečiami, — nusijuokė Girkalnis.

— Labanakt. (d. b.)

Džiova ir jos gydymas

KASO DR. B. MATULIONIS

Be jau paminėtų tuberkuliozės formų, Streptomycinas geru pasisekimu vartojamas ir kitokiais plaučių tuberkuliozės atvejais. Ir didesni plaučių tuberkuliozės židiniai bei kavernos, jei jie yra neseniai atsiradę, Streptomycinu veikiant, gali visai išnykti, o kavernos taip pat gali susitraukti ir išnykti. Žarnų tuberkuliozės gydymas Streptomycinu taip pat duoda gerų rezultatų.

Kaip, kada, kaip ilgai Streptomycinas turi būti vartojamas, tai klausimai, kurie šiandien dar neturi galutinio atsakymo. Paskutiniai pranešimai apie gautus gydymo patyrimus sako, kad gydymas Streptomycinu turėtų trukti nuo 3 iki 6 mėn., kas savaitę duodant ligoniui po 10 gramų. Pradžioje vaistas buvo gana brangus; dar 1949 m. vienas svaras P. A. S. kainavo apie 20 dol., šiuo metu kainą kiek krito ir dabar kainuoja svaras apie 17 dol.

Yra jau paskelbta stebėjimų, kad tub. bacilos, kol vartojama P. A. S., nepasidaro Streptomycinui atsparios; todėl pats naujusias Streptomycino vartojimas, taip sakant, pats moderniausias, yra kombinuotas: Streptomycinas vartojamas kartu su P. A. S. Ir vienas ir antras turi antibiotikinę veikimą. P. A. S. antibiotinis veikimas silpnesnis kaip Streptomycino, bet vartojant P. A. S. greita Streptomycino, pastarojo veikimas lyg apsaugomas, nes atrodo, kad neatsiranda arba netaip greit atsiranda Streptomycinui atsparių tub. bacilų.

Streptomycinas nėra visai neutralus žmogaus organizmui. Jis kartais žalingai veikia nervų sistemą. Pastebėta, kad nuo Streptomycino, po tam tikro gydymo laiko, kai kuriems ligoniams sumažėja klausa arba sutrinka pusiausvyros jausmas. Be to, gana dažnai, begydant Streptomycinu tuberkuliozės ligonius, pastebima, kad bacilos įgyja atsparumą prieš Streptomyciną; tokiais atvejais tolimesnis Streptomycino vartojimas yra beprasmiškas. Kaip matote, Streptomycino vartojimas nėra visai paprastas dalykas. Ypačingai neralonus dalykas yra, kad kuriais atsitikimais gydymo metu, dar nebaigus kurso, tuberkuliozinės bacilos pasidaro atsparios Streptomycinui.

Kovai su šiuo reiškinio pačia paskutiniu metu (apie porą metų tik) pradėtas vartoti naujas vaistas, para-aminosalicilinė rūgštis. Šis vaistas prieš keletą metų buvo išrastas Švedijoje ir pradėtas vartoti 1944 m.; dabar jis plačiai vartojamas Europoje, Anglijoje ir Amerikoje. Para-aminosalicilinė rūgštis, arba sutrumpintai — P. A. S. — turi antibiotinių arba bakteriostatinių savybių prieš tub. bacilas, tik tais atvejais, kai bakteriostatinis veikimas nėra tiek ryškus ir stiprus, kaip Streptomycino. Ji varto-

ST. CATHERINES ORGANIZACIJOS NETEISINGAI PERSIORGANIZUOJA Į KLB-NE.

St. Catharines, Ont. KLS-... St. Catharines skyrius... mėn. 11... šaukė visuotiniame St. Catharines lietuvių susirinkime, persiorganizuoti į Kanados Lietuvių Bendruomenę. Susirinkimui pirmininkavo V. Grabauskienė. Kaip ir kiekvienas St. Catharines lietuvių susirinkimas nepraeina be triukšmelio, taip ir šis, tik gerai, kad prireikia prie tokių karjorų, kaip rancūzijos parlamente.

Kadangi pagal KLB-nės taisykles į LAOK įeina visų organizacijų atstovai, Lietuvos Atgimimo sąjūdžio St. Catharines skyrius, matydamas KLS-gos St. Catharines skyriaus užsipyrimą, kad organizacinis komitetas turi būti sudarytas ne iš veikiančių organizacijų, bet iš susirinkimo dalyvaujančių, bendrai, — LAS St. Catharines skyriaus atstovas V. Venckaus asmeny, remdamasis KLB-nės taisyklėmis, reikalavo, kad į LAOK automatiškai įeina organizacijų skirti atstovai, jei kurios grupės jų dar neturi, tai gali šiuo metu išsiųsti ir pristatyti. Kitaip, laikas saugavimui ir nesiskaitymu su KLB taisyklėmis. Toliau V. Venckus pasakė, jeigu nebus griežtai laikomasi KLB taisyklių — LAS St. Catharines skyrius nenusileis ir visus saugavimus reaguos, keliant viešumon.

Po ilgų ir karštų diskusijų, šis klausimas buvo pastatytas balsavimui. Nesiskaitant su KLB taisyklių punktu, kuriame aiškiai pasakyta, kad iš kiekvienos organizacijos į LAOK įeina po vieną atstovą, balsų dauguma buvo nubalsuota. LAOK rinkti iš susirinkimo dalyvaujančių bendrai, natsižvelgiant į jokiais organizacijomis. Tai yra aiškiai neteisingas sprendimas, kurio su-

harines lietuvių kolonijos ir jos jai priklauso. — Kovo mėn. 24, 25, 26 dienomis, 8 val. vak. St. Catharines lietuvių parapijoje įvyksta rekolekcijos, kurias praves vie nuoliai Tėvai Francisčkonai. — Buvęs ilgalaikis KLS-gos St. Catharines skyriaus Pirmininkas Vytautas Krikščiūnas sukūrė lietuvišką šeimos židinį su Maryte Miškenyte ir išvyko į Torontą nuolatinio apsigyvenimo. Jauna vedžiams linkėtina gero vėjo.

REPORTERIS. FORT WILLIAM IR PORT ARTUR

Retai kada laikraščio skiltyse randame apie šį kampelį. Fort William ir Port Arthur miestuose, kurie yra vienas prie kito prisiglaudę, ir jų apylinkėse gyvena kelios dešimtys lietuvių. Mažesnę jų dalį sudaro naujieji ateiviai. Iš senesniųjų ateivių keletas yra pusėtinai įsikūrusių. Reikia pažymėti, kad vietos lietuvių gana malonūs žmonės, nepradę lietuviško nuoširdumo ir naujai atvykusiems pagelbsti. Neatrodo, kad ši kolonija padidės, nes čia įsikūrimo sąlygos, bent dabar, nekokios, nes vietoj maža yra darbų.

Kol kas lietuvių čia nėra su siorganizavę, nes yra išsineję po plačiąją apylinkę, ir ne visi tam reikalui pritaria. Vis dėlto jau keletą kartų buvo skaitlingai susirinkę paminėti svarbesnių švenčių. Reikia tikėti, kad ateityje ši lietuvių kolonija įsijungs į Kanados Lietuvių Bendruomenę. — Reikalaujama, kad, persiorganizavę į KLB-nę, KLS turtas būtų perduotas KLB St. Catharines apylinkėi, o ne KLSCV, kaip kad sako KLS statutai, sąsąjė su skyriaus likvidavimu. Aiškinama, kad turtas yra įgytas visos St. Cat-

Vasario mėn. 26 dien. Port Arture mieste, dalyvaujant per 40 asmenų, buvo parengta Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Programa buvo kukli. Minėjimą atidarė J. Zadeikis. Kun. L. Kemėsis savo kalboje nušvietė lietuvių tautos nuėitą kelią siekiant nepriklausomybės, laisvos Lietuvos gyvenimą ir žiauria šiandieninę tevinę padėtį. Italų kat. parapijos klebonas šiltame sveikimo žodyje linkėjo lietuviams atgauti laisvę. Mažamečiai — Šileikų Andriukas ir Kaminskų Kristutė gražiai padėklavo. Perskaicius jausmingą sveikinimą, gautą iš Flandrės nuo būrelio lietuvių, negalėjusių į minėjimą atvykti, sekė užbaigos žodis.

Baigus rodyti filmą, buvo paprašyta, kad minėjimo dalyviai sumestų reikiama sumą \$ 25.60 pasiūstas Tautos Fondui. Abiems minėtiems reikalams paskyrė: V. Bružas — 5 dol., G. Mitailas, S. Jakubauskas, K. Kaminskas, P. Gulbinskas, J. Citavičius, kun. L. Kemėsis, M. Dikėus — po 5 dol., F. Goptaitis, K. Bendokas, A. Giedraitis, Br. Miškinis, J. Gližickas — po 3 dol., K. Šileika — 4 dol., T. Valiūšytė — 2,50 dol., J. Petruškevičius, V. Šalčiauskas, F. Druktenis, V. Vaišvilaitė, V. Vasiliauskas, Ant. Mitailas, J. Žadeikis, P. Kajutis — po 2 dol., A. Mitailas, Alb. Mikonis ir J. Markus — po 1 dol. Padengus išlaidas už filmą (\$ 55.90) iš surinktų pinigų (\$ 81.50), likutis \$ 25.60 pasiūsta Tautos Fondui. Ten buvęs.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminin ar draugu,

kencianciu nuo ligu

jusu gimtojoj saly?

PALENGVINKITE JŲ KANCIAS PASIŪSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINIS-

KŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENISKAI ARBA RAŠYKITE MUMS. SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITES PAS MISS MARIA MICHAÏLOW, BAIGUSIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIALIAI PASKIRTA JUMS ASMENISKAI PATARNAUTI JŲSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS PINKINIUS AUKSTESNES KOKYBES EUROPIETISKŲ GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIALYBE

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVE

HA. 7251 DIENĄ IR NAKTĮ HA. 7251

ISNUOMOJAMA patalpa krautuvei VILLE LASALLE. TR 8112



VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.



2832 ALLARD TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apšalstus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai: J. Kriaučeliūnas, J. Matulaitis, A. Majauskas

MONTREALIS 2832 Allard Tr. 1135

Siuntiniai i Sov. Rusija

Siunčiame senus ir naujus daiktus, vaistus, Streptomyciną.

Reikalaukite informacijų: Emso Parcel Co., 1823 Lincoln Ave., Montreal, Tel: WE 5251

Mes vieninteliai Kanajoje turime betarpį Rusijos vyriausybės agentūros Intrust įgaliojimą.

- Siuntinys Nr. 1—\$6.90**
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.95

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$3.40

Siuntinys Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado
- Siuntinys Nr. 12—\$5.95**
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 4.60
C. 15 sv. grynų kiaulinių

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

- 2 sv. (be 2 ozs.) j. mesos taukų \$ 6.40**
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$10.95

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 5.80

Siuntinys Nr. 34—\$5.80
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmel.
- Siuntinys Nr. 42—\$6.95**
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaul. taukų
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos

Siuntinys Nr. 43—\$7.50
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) kumpio
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 dėžutė kepen. dešros
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 3 ozs. kiaul. taukų
- Siuntinys Nr. 63—\$9.95**
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 3 ozs.) k. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarin.
1 sv. kakavos
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 69—\$6.80
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

- 1 dėž. (385 gr.) sviesto**
1 d. (415 gr.) kiau. mės.
2 sv. 3 ozs. cukraus
½ šokolado
4 ozs. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs.
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr.
½ sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5½ sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos ... \$3.40
D. 10 sv. ryžių ... \$3.30
E. 10 sv. džiov. slyv. \$3.50
I. 5½ sv. margar. \$3.50
K. 8 sv. apelsinų marmala-
do \$3.00
- Siuntinys Nr. 90—\$5.00**
1 sv. 2 ozs. kiau. taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. ryžių

202 St. Clarens Ave., Toronto. Tel. ME 8522

ATSISAUKIMAS I KANADOS LIETUVIUS EVANGELIKUS.

Mieli broliai ir sesės!

Jau dešimt metų, kai mūsų tėvynė Lietuva, žiauriųjų okupantų pavergta, naikinama. Tėviškoje likusieji broliai ir sesės kryžiaus kelius žengia, nekaltą kraują lieja.

Jau dešimt metų kai mes esantieji tremtyje, ją minime susirūpinę ir pilni skausmo. Šventa pareiga mus šaukia dėti visas pastangas tėvynės ir krikščinios vergijos išlaisvinimui bei naikinamos mūsų tautos gelbėjimui, kad kuo greičiau Lietuva būtų atvaduota ir kuo daugiau mūsų brolių bei sesių iš išnaikinimo nasrų išgelbėta.

Vienas žmogus ne ką tegali padaryti. Kai du stos, visados daugiau padarys. Šios minties vedami ir šventos lietuvių pareigos šaukiami, lietuvių evangelikai Toronto, burdame si bendro darbo tikslui, įsteigė š. m. sausio mėn. 7 d. naują lietuvių organizaciją: „Lietuvių Evangelikų Susivienijimas Toronte“, sutrumpintai — LES, apjungias visus lietuvių evangelikus — liuteronius, reformatus ir kt.

LES organizacijos svarbiausias tikslas — Kovoti už laisvą Nepriklausomą Lietuvą ir šioje kovoje bendrauti su kitomis lietuvių organizacijomis, prisidedant prie kultūrinės veiklos, tautinės reprezentacijos bei kitų rimtų darbų. LES dėsias prie organizuojamos Kanados Lietuvių Bendruomenės, kaip prie vienos visų lietuvių organizacijos ir skirtingų bendriesiems lietuvių tautos tikslams, ir ją remis. LES organizacijos Toronto atstovas jau įeina į KLB laikinąją organizacinę komitetą Toronte. LES laikysis bešališko kelio ir jos organizacinė struktūra yra ši:

1) demokratinė — pilna šio žodžio prasme;

2) nepartinė ir jungianti visus lietuvių evangelikus neatšizvelgdama į ištikimimų bei pasaulėžiūrų skirtumus;

3) kultūrinė, ir rūpinsis bendrais lietuvių evangelikų dvasiniais bei pasauliniais reikalais.

4) Tolerancija bei solidarumas, kaip pagrindiniai humaniško principai, LES organizacijos dedami pagrindan.

LES organizacijos valdyba, Toronto, apie tai pranešdama, maloniai kreipiasi į visus Kanados lietuvių evangelikus — seniau čia įsikūrusius ir naujai atvykusius — ir kviečia burtis į krūvą bendro tikslo darbui, ir kurti savo vietovės LES organizacijas, o per LES organizacijas, vieningai suburtomis

egomis, jungtis į bendrą lietuvių tautos darbą.

Tą daryti mus įpareigoja šventos lietuvių pareigos ir lietuvių tautos tikslas. Tėvynėje mūsų brolių bei sesių kraujas.

Padavę vieni kitiems rankas, petys į petį, širdis į širdį, stokime į bendrą darbą už Lietuvos laisvę.

Informacijų riekalu ir ryšių palaikymu prašoma kreiptis šiuo adresu: J. Preiksaitis, 214 Dovercourt Rd. Toronto, Ont.

LES Valdyba Toronte.

OTTAWOJE — P. L. B. NĖS APYLINKĖ.

Vietos Lietuvių Bendruomenė Ottawoje savo visuotiniame susirinkime, įvykusiame š. m. kovo mėn. 12 d. persitvarkė nutarė įsijungti ir pasivadinti PL B-nės vietos padaliniumi.

Pagal LOK nurodymus, sudarytas organizacinis komitetas iš 3 asmenų, kuris pasiūlytų pareigoms: dipl. arch. V. Trečiokas — pirmininku, p. Poškus — sekretorium ir p. Šimanskis — išdėlininku.

Kandidatai: pp. Markūnas ir Vaičiūnas. Linkėtina naujai Valdybai sekms. A. Z.

GERB. TAUTIETI, FARMERI,

Lūk geras, pagelbėk atvykti mano gimnaitiui iš Anglijos į Kanadą. Jis reikalingas tik darbo sutarties žemės ūkyje. Jis turi savo sutaupų apie 200 svarų. Už keletą laivų ir geležinkelio iki darbo vietos gautuojau aš. Nesant darbo jūroje, darbo susiras pats. Iš anksto dėkingas:

M. Sarauskas, c. o. A. Jones, R. R. 3. South Neeling, Fort William, Ontario.

IŠNUOMOJAMAS

Ordvus, saulėras, kambarys. 6955 Mazerin St., Ville Emard.

BALTICKA

Lietuviai batsiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN. Tel. YO 0669.

VEDYBU TIKSLU

Pranas Gudaitis, R. R. 2, Strome, Alta Canada, nori susirašyti su rimta lietuve, gimusia Kanadoje arba DP, kuri būtų gera, maloni šeiminiukė. Mergaitės ar našlės tarp 30 — 35 m. amžiaus, rimtai apie vedības manančios, įdėdamos sąjau atvaizdą, rašyti nurodytu adresu.

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuviai atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zaron).

Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei pardudant namus ir visų rūšių būstus.

Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.

2057 St. James St. W., Montreal.

Tel. WI 0227

(Dieną ir naktį)

PADĖKOS

Giminėms ir pažįstamiems, kurie mūsų mylimą tėvelį Savicką palydėjo į amžino poilsio vietą; taigi tiems, kurie jo karstą papuošė vainikais bei gėlėmis; ir tiems, kurie jo karstą nešė; parapijos klebonui kun. dr. Tadaraukui, ir visiems, kurie dalyvavo laidotuvių bei pareiškė mums užuojautą, — visiems, visiems didžiai dėkavoju.

Savicko šeima, Fruitland, Ont.

IŠNUOMOJAMAS

gražus, didelis kambarys, pora vedusių arba dviem mergaitėm, su baldais ar be baldų. 7472 Durocher St. Tel.: TL 5727.

SIUVEJAI

St. Morkūnas ir Ip. Kazlauskas siuva ir taiso iš savų ir klientų medžiagų vyr. ir mot. rūbus. 1109 Brown Blvd. Verdun.

NAUJAS ANGLŲ KALBOS METODAS.

Prityręs mokytojas. Privacios pamokos prieinamos sąlygomis. TEL. TA 3382.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

1 ar 2 asmenims, su ar be maisto. 5725 — 16 Ave. Apt. 6, Rosemount.

Jei kartais link Verduno kada keliausi, neužmiršk sustabdyti arklį.

APSILANKYK

Lietuviškoj valgykloj

Įvairūs užkandžiai ir gėrimai. Valgių pasirinkimas.

Čia pat įsteigtas lietuviškos knygos platinimo centras. Pasirinkimui naujausi ir vertingiausi leidiniai. Taip pat čia gaunamos pirmosios Kanadoje lietuviškos plokštelės. Atidara nuo 6 valandos ryto iki 1 valandos nakties.

749 ATWATER ST. SAV. L. GIRINIS. TEL. WE 0619.

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

PARDUODAMA

Užkandinė (light lunch), sodos baras, laikraščiai, knygos, žurnalai, rašomoji medžiaga, gėrimai, hamburgeriai, hot dogs ir t. t.

ligametė nuomos sutartis. Pigu! 7661A Central St. Ville Lasalle.

Auksta kokybe -- zema kaina

Siuntiniai į visus Europos k raštus išskyrus SSRS

per US Parcel Post.

Užsakymuose prašoma rašyti AIŠKIAI siuntėjo ir gavėjo adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

STANDARTINIAI PAKIETAI:

Kaina amerikoniškais doleriais

2 sv. dešros Saliami		5 sv. kaul. taukų	Nr. 4
2 sv. kaul. taukų	Nr. 1	2 sv. rūkytų lašinių	
2 sv. maltos pup. kavos	\$	1 sv. deg. pup. kavos	\$
(skardinėse po 1 sv.)		1/2 sv. arbatos (Lipton)	5.95
2 sv. cukraus	6.10	3 gab. tualet. muilo	
1 sv. džiov. vaisių			
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos	Nr. 5
1 sv. kaul. taukų	Nr. 2	(skardinėje)	
2 sv. maltos pup. kavos	\$	1/2 sv. kakao	\$
(skardinėse po 1 sv.)		1 sv. arbatos (Lipton)	\$
1/2 sv. arbatos (Lipton)		1 sv. pien. šokolado	5.85
1 sv. pien. šokolado	5.65	(plytelėmis)	
(plytelėmis)		2 sv. cukraus	
2 sv. cukraus		1 sv. džiov. vaisių	
		1/2 sv. sūrio	
		2 sv. alyvos (Mazola)	
2 sv. malt. pup. kavos	Nr. 3	1 sv. kaul. taukų	Nr. 6
(skardinėse po 1 sv.)		1 sv. rūkytų lašinių	
1 sv. kakao	\$	1 sv. malt. pup. kavos	\$
1/2 sv. arbatos (Lipton)		(skardinėje)	
1 sv. džiov. vaisių	5.30	1 sv. cukraus	4.45
2 sv. cukraus		1 sv. pien. šokolado	
2 sv. kaul. taukų			

GERA PROGA MUZIKAMS — INSTRUMENTALISTAMS

Tautiečiai sutinką keletą kartų savaitėje groti orkestre, turi progos gauti gerai apmokamą darbą — minimum 1.08 dol. už val.

Šiuo metu reikalingi: kornetistas, baritonas, tenorai I ir II, trombonistai I ir II, altai I ir II, basai E ir B, būgnininkai ir atimpanistas.

Smulkesnių informacijų kreiptis: p. V. Petrovas, P. O. Box 77, Couiston, Ont.

V. Z.

SURASK NORS VIEŅĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti "NL" prenumeratorių skaičių!

INCOME TAX!

Gražinimų

Asmenims ir įmonėms patarnauja.

Atsiųsk šias žinias: 1. pavardė ir vardas, 2. adresas, 3. užsiėmimas, 4. ne darbo draudimo kn. No. 5. darbdavių pavadinimai per 1949 metus, 6. vedusiam šeimos sudėtis ir jų adresai, 7. pajamos per 1949 m., 8. atskaitymai income tax per 1949 m. (vedusiems šeimos narių pajamos), 9. kur praėjusiais metais income tax blanką įteikė.

Užsakymus: asmeniui \$ 1.—, įmonėms pagal susitarimą. Siųsk: Vaicaitis, 831 Alexander Ave., Winnipeg.

Toronto Lietuvių Meno Mėgėjų Grupė stato Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų dramą

„SUDRUMSTOJI RAMYBE“

Spektaklis įvyksta 1950 m. balandžio mėn. 22 dieną, 8 val. vakare, gimnazijos (High School) auditorijoje.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas.

5505 13th Ave., Rosemount, Montreal 36, Que.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus — Parūpinam visokiausią apdraudą

Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir tt.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

ALBERTAS J. NORKELI UNAS, c. s. c.

SIUVEJAS AP. BEREŠNEVIČIUS

Prūmų vyrų bei moterų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagų. Darbas atliekamas pagal naujausias madas. — Klientai priimami: kasdien vakarais nuo 5 v. 30 min., šeštadieniais visą dieną, šventadieniais iki 10 val. ryto ir po pamaldų iki 2 val. po pietų. 2471 MESSIER ST. MONTREAL, QUE. (visai arti lietuvių bažnyčios).

CRANK GRINDING CYLINDER BORING J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FRontenac 0879 corner St. Catherine

LIETUVIŠKA

baldu krautuve

IR DIRBTUVE

Parduodame sofas, fotelius, — sėdimus ir miegamus. Taipogi taisome ir aptraukiame naujai senus baldus ir keičiame į naujus.

Priimame užsakymus.

SAV. JOHN KAMICHAITS,

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO.

899 BLOOR ST. prie Ossington g-vės. TORONTO, Ont.

Telefonas LO 1438.

ŽYMIAI NUMUŠTOS KAINOS SUTAUPOMS IS

MARŠALO PLANO

Tučiuojau pasiūnėjame siuntinius į vakarines zonas

Pristatymas garantuotas.

5 sv. grynos kakao, \$ 3.50	37 sv. gr. raf. kaulinių taukų \$ 8.85
5 „ degintos, nemaltos kavos 4.75	20 „ cristal. cukraus „ 3.15
8,8 „ ger. valg. marg. „ 3.95	20 „ amer. kv. miltų „ 2.60
10 „ gryn. raf. kaulinių taukų 2.90	100 „ amer. kv. miltų „ 10.00
16 „ gryn. raf. kaulinių taukų 5.10	Telefunken super radio „Tango“ 52.00

ir didelis kiekis rūpestingai parinkty siuntinių. Siūlome žymiai pigesnes kainas dviračiams, motociklams, rašomajam mašinėms, skalbimo mašinoms, šaldytuvams, vaistams, vokiškus pinigus (DM) ir t. t.

Reikalaukite mūsų kainoraščių! Rašykite mums anglų ar vokiečių kalbomis. Po kanadiško dolerio devalvacijos, išpirkite Money Order ar Bank Cheque „Gramercy Shipping Co., New York, N. Y., U. S. A.“ amerikoniškais doleriais ir siųskite kartu su užsakymu:

ARNOLDS BERZINIS, P. O. Box 685, Dunnville, Ont.

(plytelėmis)		5 sv. kaul. taukų	Nr. 9
1/4 sv. arbatos (Lipton)		5 sv. kviet. miltų	
1 sv. džiov. vaisių		5 sv. cukraus	\$
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. razinkų	
1 sv. kaul. taukų	Nr. 7	1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje)	6.00
1 sv. ryžių		1/2 sv. arbatos (Lipton)	
5 sv. kviet. miltų	\$		
5 sv. cukraus	6.75	5 sv. kaul. taukų	Nr. 10
1 sv. razinkų		4 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	\$
1 sv. deg. pup. kavos		2 sv. pien. šokolado (plytelėmis)	7.10
1/2 sv. arbatos (Lipton)			
1 sv. džiov. vaisių		10 sv. kaul. taukų	Nr. 11
3 sv. kaul. taukų		4 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	7.10
5 sv. kviet. miltų	Nr. 8		
5 sv. cukraus	\$	18 sv. kaul. taukų	Nr. 12
2 sv. deg. pup. kavos			\$
1 sv. razinkų	5.65		
1 sv. džiovintų vaisių			5.95

Pagal atskirą kainoraštį ruošiamės INDIVIDUALIUS maisto paketus.

Teiraukitės dėl siuntų didesniems kiekiams.

KITI SIUNTINIAI

Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus. Į Vakarų Vokietiją 100 DM — \$ 22.00.

REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORASČIŲ! HONEST AID, REG'D

456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.

Tautiečiai, paremkime ligonius, senelius ir esancius sunkiose salygoose Mazosios Lietuvos lietuvius!

RINKLIAVĄ TAM TIKSLUI DARANČIAI KLCT SIŪSKITE KAS KIEK GALI.

Montreal

ATSIMINKIME SAVO PAŽADUS TAUTIEČIAMS.

Daugumas mūsų, būdami tremtyje, tvirtino, kad savo tautiečių, likusių tremtyje nepamiršime — šelpsimės juos, kaip tikėtai išgaudami.

Daugelis lietuvių kolonijų tas pareigas pildo gražiai atsidėjimu. Montrealis, pati didžiausioji Kanados lietuvių kolonija, ligšiol, bus jau dvejetas metų, nieko tuo reikalu nėra padariusi.

Kanados Lietuvių Centro Taryba pasisėmė iniciatyvos ir tam tikslui vykdo rinkliavą. Kviečiami ir prašomi visi gerovės tautiečiai prie to prisidėti.

KLCT-boje galima tam reikiamai gauti aukų lapų. Prašome imtis iniciatyvos ir paėmus aukų lapų, parinkti aukų.

Kas kitių negali, siūnia aukas tiesiog KLCT vardu — „Nepriklausomos Lietuvos“ adresu: 3a — 4th Ave, Ville Lasalle.

Tautiečiai, atsiminkime, kad nors ir nedidelės mūsų aukos, bet atliks didelį uždavinį.

Be ligonių (ypač džiovininkų), kurie ligoninėse yra reikalingi sustiprinto maitinimo, yra eilė tautiečių, kaip daugiausia vaikų šeimų, dalimi našlaičių, kurie reikalingi paramos. Yra senelių, invalidų, kurie yra būtini maitinimo, nes jais niekas nesirūpina.

Be to, dar ypatingas dėmesys atkreipiamas į Mazosios Lietuvos lietuvius, kurių daugelis yra nukentėję nuo nacių režimo. Pav. tižiškių Vilmanų ir Jogamastų (kovotojų už lietuvių), kuriuos vokiečių Gestapas sušaudė Vilniuje už tai kad jie nerūpėjo ir Vokietijai, o pasirinko Lietuvą, yra likę vaikai ir kiti šeimos nariai; Mazosios Lietuvos patriacho Jankaus aklas sūnus; filosofas ir didis lietuvių rašytojas senelis vegetaras Storas — Vydušas, kurį naciai kankino už lietuvių koncentracijos stovykloje; Mazosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Klaipėdos krašto Direktoriaus pirmininkas, Erdmonas Simonaitis, kurį naciai taip pat kankino priverčiamųjų darbų stovykloje ir vertė išsižadėti lietuvių tautos, ir daugelis tų, kuriuos tiksliai žino minėta jau Mažosios Lietuvos Taryba, kuri rūpinasi mūsų tautiečiais iš Mažosios Lietuvos, deja, paliktai vokiečių valiai, net neglobojami IRO (skaityt V. P. straipsnį apie „Tragišką mažlietuvių pdaetį“ — 2 puslapis) ir tt.

Ir daug, daug tautiečių laukia mūsų paramos ir pagalbos, laukia geros žinios, kad mes jų neįmiršime; kad jie ne vieni, palikti, bet drauge su mumis ir mes su jais; kad ir Vėlykų šventės jie jausis drauge su mumis.

Mūsų prašymas: paimti iš KLCT aukų lapus arba ir be jų parinkti tam reikiamai pinigų ir aukotojus surašyti, o jų pavardes paskelbsime „Nepriklausomoje Lietuvoje“. Kas ir to negali, prašoma aukas siųsti (pinigus įdėjus į laiškus) tiesiai KLCT-bai „NL“ adresu. Padarykite tai jau skubiau — šis pat savaitę.

KLCT.

TVIRTAI ORGANIZUOJASI SLA KUOPA

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (trumpai—SLA) Montrealio kuopa, susikūrusi prieš dvi savaites, vysto savo veiklą ir ši sekmadienį šaukia visuotinį narių susirinkimą, kuris

vyks Verdune, 5884 Verdun St., Prano Bačiūlio svetainėje, ši sekmadienį, kovo 26 dieną, 3 val. 30 min po pietų punktualiai.

Mums, kurie neturime socialinio draudimo, ši turtingiausia lietuvių organizacija pasaulyje yra prieinamiausia, nes ji draudžia ir nuo ligų ir nuo nelaimingų atsitikimų. Kas nori gauti per savaitę 9 dol. ligos pašalpos, moka po 70 centų per mėnesį; kas nori gauti 12 dolerių per savaitę, moka po 1 dolerį per mėnesį, o kas nori apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų, tas moka pagal amžių ir apsidraudimo sumą, nes galima apsidrausti nuo 100 dol. ligi 5.000 ir daugiau.

Šiame susirinkime galima bus visas išsiskirti. Jau galima bus išrašyti naujais nariais, gauti informacijų ir tt. Todėl susirinkime prašomi dalyvauti ne tik nariai, bet susidomėję organizacija, kuri yra drauge ir pašalpinė ir kultūrinė.

Montrealiečiai kviečiami SLA juo skaitlingiausiais dalyvauti.

Juožapinės DLK Vytauto klubas praėjo dideliu pasisekimu. Žmonių susirinko daugybė. Svetainė iš karto neįstengė visų jų priimti, todėl vakarienė ėjo keliomis pamainomis.

Po vakarienės klubo salėje vyko pasilinksminimas. Ypač daug buvo jaunimo, kuris smagiai leido laiką.

Parengimų komisijos nariai turėjo daug darbo, bet visi jie, dar talkinami tautiečių ir iš šalies, dirbo be jokio atlyginimo, visa aukodami DLK Vytauto klubo naudai.

PLB — LOK POSĖDIS

paskirta šio kovo 31 dieną, 8 val. vakaro „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje.

SUSIRINKIMAS

Kanados Lietuvių Sąjungos Montrealio skyrius š. m. kovo mėn. 26 d., tuoj po pamaldų, parapijos salėje šaukia metinį skyriaus narių susirinkimą.

Nariai prašomi dalyvauti. Valdyba.

MIRĖ SENAS KANADIE-TIS LIETUVIS

Prieš 46 metus atvykęs Kanadon, išauginęs gražią šeimą — 4 sūnus ir 3 dukras — Motiejus Visockis, sulaukęs 66 metų amžiaus, šiomis dienomis pasimirė.

Laidotuvis įvyko kovo 22 dieną, per Lieuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią

VAKAR MIRĖ

JONAS ŠILKAUSKAS,

pašarvotas pas Benoit, 2102 Fullum St. Laidotuvis 24 d. 8.30 lietuvių bažnyčioje. Laidoja DLK Vytauto klubas.

KLCT MENO MĖGĖJŲ GRUPĖ

ruošia naują įdomų veikalą — „Knygnešio duktė“ kuris dabar jau repetuojamas.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

129 — 3rd Ave, Ville Lasalle. Kreiptis vakarais apie 7—8 val. ir šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną.

Winnipeg

WINNIPEGO AKTUALIJOS

Šiomet prerijsose turime palyginti švelnią žiemą, todėl tikimasi, jog ankščiau bus pradėti sezoniniai darbai.

Yra bedarbių ir lietuvių tarpe, taip ypač sunkiau tiems išsiversti, kurie turi šeimas. Gerinio darbo sunku gauti ir vašarą, nes gana daug jų ieškan šiųjų.

Daug kas nusivylęs silpna Kanados socialine pažanga. Labiausiai pasigendama visuotinio draudimo ligos atveju.

Pasigirsta balsų, nors ir neatsakingų, kurie piktinasi, kai girdi, imigrantus tarp savęs kalbančius gimtąją kalbą, bet ne angliškai.

Kultūrinėje veikloje pamažu krintame. Rengiamasi pastatyti „Buhalterijos klaidą“. Darbas jau pradėtas p. Šmaizienės vadovybeje. Organizuojama ir lietuviška mokyklėlė. Choras šiuo metu labai susilpnėjęs, bet rengiasi savo veiklą pagyventi. Sekmingesnei veiklai kliūtis yra patalpų neturėjimas.

Vadinasi, Lietuvių Klubas, kadangi už savo vadovų nugaros turi gerai visiems pažįstamą partiją, kuri viešai nenori vadintis savo tikrojo vardu, turi slaptą vadovą, nelietuvių, kuriam negali rūpėti lietuvių reikalai. Kaip partijos taktika reikalauja, jis niekada nesileidžia renkamas pirmininku, net nevisada kartu su visa

valdyba sėdi. Šiaip, kaip žmogus, labai mainous, bet savo poitinuose siekimuose fanatikas, ir greičiai daboja partijos discipliną. Dėl yra keli tokie lietuviai, kurie, gąsdindami kitus narius naujais ateiviais, ve džioja daugumą klubo narių už nosies.

Keista, kad CCF partijos organizatorius, vietoje pritraukdamas naujus ateivius, kurių yra nemaža simpatizuojančių CCF partijai, pats, neva klubo naudai, (bet CCF nenaudai) pučia į „progresyviųjų“ dūdeles. Kuista, negi jis būtų slaptas savo partijos priešas? Ir idomu, kaip ji partija laiko ir nuo tokių, jau nebe slapukų, neapsivalo?

„Progresyviųjų“ kaukinas, jog naujieji ateiviai nori iš jų klubą išveržti, yra suprantamas, nes keli jų nustotų tam tikrų biznelių; be to, ką jiems jų vyresnieji vadai pasakytų? Taigi visi laukiame, kaip išsispręs klube reikalai. Kaip jie „pataisys“ klubo konstituciją? Bruno.

KLUBAS IŠRINKO NAUJĄ VALDYBĄ:

pirm. L. Jasiulionis, vicep. V. Steponavičius, sekr. K. Beniušis, fin. sekr. P. Gudžiūnas, išd. M. Vidrikas, nariai P. Januška ir M. Kižas, o kandidatai: G. Palilūnas, Pr. Matulionis ir A. Matulevičius. (kor.)

TR 7682

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite lietuviškos muzikos

LIETUVIŲ SVETAINEJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 Edward St., Ville Lasalle

KANADOS LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJA

Š. m. balandžio 1 — 2 dienomis Toronto šaukia Kanados lietuvių rašytojų draugijos suvažiavimą.

Ta pačia proga Toronte balandžio 1 dieną Ukrainų salėje 404 Bathurst 7 val. 30 min. vak. rengiamas literatūros vakaras.

Literatūros vakarą rengia ir suvažiavimą globoja Toronto Meno Mėgėjų grupė.

Gerbiami rašytojai prašomi iš anksto, ne vėliau kovo 30 dienos, pranešti savo dalyvavimą šiuo adresu: Pranas Kozulis, 321 Bathurst St., Toronto, Ont. Telef. PL 3482.

Pirmininkė Marija Aukštaitė, Sekr Jonas Nevardauskas,

MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Praėjusį sekmadienį, kovo 19 d., pp. Vilhmų bute įvyko Lietuvių mokyklos Ville Lasalle mokiniių tėvų susirinkimas, kuriame pranešimą padarė mokyklos vedėjas A. Ališauskas. Paskui tėvai aptarė medžiaginius mokyklos reikalus ir nutarė mokyklą pavadinti didžiojo lietuvių patrioto Petro Kraučiuo vardu. Mokyklą, kaip paaiškėjo, lanko 28 mokiniai — naujų ir ankščiau atvykusiųjų tėvų vaikiai — mergaitės ir berniukai.

Mokiniai mokykla labai patenkinti, nes mokytojas gražia, moka vesti pamokas ir mokinius labai sudomina. Mokiniai ne tik mokosi, bet ir ruošiasi viešam pasirodymui, kuris numatomas pavasarį.

Mokytojas pasidžiaugė, kad mokiniai noriai lanko mokyklą ir daro labai gerą pažangą. Šis mokyklos iankymas išeina apčiuopi.

Pentadienį, kovo 24 d. 18 v. vakaro Centr. YMCA salėje 1441 Drummond St., įvyksta latvių menininkų

LINDA CARLSON (sopranas)

EDITH TIMERMAN (piano)

KONCERTAS

Programoje žinomų operų ir operėlių arijos ir Chopin, Debussy bei Rachmaninov piano kūrinių.

Įžanga \$ 1.00, moksleiviams 50 c.

Programos pradžia 8.15 v. v. punktualiai

Programoje žinomų operų ir operėlių arijos ir Chopin, Debussy bei Rachmaninov piano kūrinių.

Įžanga \$ 1.00, moksleiviams 50 c.

Programos pradžia 8.15 v. v. punktualiai

Programoje žinomų operų ir operėlių arijos ir Chopin, Debussy bei Rachmaninov piano kūrinių.

Toronto

„DAINA“ SEKMINGAI VEIKIA.

Vasario mėnesio susirinkimas įvyko pas dainietę G. Kuzmickienę 88 Cowan ave., vasario mėn. 25 d. Svarbiausias die notvarkės punktas buvo organizacijų atsiliepimas į prašymą aukų sušėpti Vokietijoje esančius tremtinius — džiovininkus. Paaiškėjo, kad aukas sureikš sekancios organizacijos: „Verslas“, aukavęs du šimtus dolerių su pageidavimu šelpti šiais pinigais daugiausia džiuvos sanatorijose esančius lietuvius, SLA 236 kuopa aukavo 50 dol. ir studentų sąjungos penkis dol. Aukų lapus pridavė dainietės—E. Stepaitytė, surinkusi dešimt dol. F. Zikorienė — keturiolika dol. ir 80 ct. ir St. Šileikytė — dešimt dol. 12 ct. Prie šių aukų prisidėda dar ir iš Winnipeg gautos aukos nuo dainiečių nuolatinio rėmėjo P. Jauniskio ir nuo Petro Dluso po penkis dol. To kiū būdu viso aukų gauta 299,92 cnt.

Aukų rinkimas pratęsiamas ir toliau.

Šį mėn. gauta iš jau gavusių dainiečių paramą labai daug padėkos laišku.

Šiame susirinkime viso patenkinta dvidešimt šeimų, kiek vienai po 20 sv. maisto, daugiausia reibaly; sviesto ir medaus džiova sergantiesiems. Visi šie siuntiniai bus pakuojami pas pirm. M. F. Jokubynienę sa pagelba E. Stepaitytės, V. Abromaitytės, M. Norkienės.

O. Kalinauskienė siūlo mūsų nuolatini rėmėją P. Jauniskį skaityti Dainos garbės rėmėju, kam visos mielai pritarė ir pavedė valdybai jam apie tai pranešti oficialiu laišku.

Vis dėl negalėjimo gauti salės jau kuris laikas dainietės negali nieko įdomesnio suruošti, bet šiuo reikalu pirm. M. F. Jokubynienė dar sutiko bandyti gauti italų salę tuoj po Vėlykų.

Vasario mėn. siuntinių kom. praneša, kad visi siuntiniai supakuoti ir išsiųsti vasario mėn. pabaigoje. E. Zikorienės rekomenduojama dainiečių šeimą padidina V. Kaveckienė, kuri narės sutinka gausiu plojimu.

Sekančiam susirinkimui kviečia mūsų naujosios dainietės—ateivės: M. Norkienė, E. Stepaitytė, E. Zikorienė ir St. Šileikytė. Joms butą suteikia pirm. M. F. Jokubynienė. Tad, vienos narės maloniai kviečiamos gausiai atsilankyti kovo mėn. 31 d. 8 val. vak. 17 Marchmond Rd.

Po susirinkimo maloni šeiminkė pavašino dainietes įvairiais skanėsiiais ir kava.

MIRE E. ANDRAITENĖ.

Po ilgos ir sunkios ligos vie noj iš Toronto ligoninių mirė prieš dvidešimt metų į Kanadą atvykusi lietuvė E. Andraitienė — Stradaite. Velonė palai dota kovo 11 d. Mirė dar nesulaukusi nei 50 metų. Buvo leto ir ramaus būdo. Liūdesy pa liko du sūnus — 16 m. ir ant rąjį dar jaunesnį, brolį Stradą su šeima, gyvenantį už Torontu ūky, pas kurį velonė rasda vo paguodą ir ramų prieglobstį ir antrą brolį J. Stradą, neseniai atvykusį iš tremties ir besirūpinantį velionies sesers sunkaus sirgimo laiku.

Lai būna lengva Kanados žemė, ramiai priglaudusi velonę po sunkios ligos. (kor.)

ATSARGU NET IR KELIĄ. NURODYTI.

Šiomis dienomis, vienam iš naujųjų ateivių esant gatvė, staiga sustoja mašina ir iš jos išlipęs vyriškis klausia lietuvi, kur čia būsianti Queen g-vė?

Užklaustasis nurodo, kuria kryptim reikia važiuoti, bet nežinodamas, siūlo dešimt dol. kad sėstų į mašiną ir nurodytų, kur važiuoti. Jis sėda į mašiną.

Privaziavus Queen g-vę, lietuvis sako, kad tai jau ta gatvė, bet mašinoje buvę dar du vyrai sako, kad jie kiek toliau

pavažiuosią ir ji išleis, bet tuo tarpu geradariui užčiaupia burną, kad tylėtų ir prašo atiduoti visus pinigus ir gautus iš jų 10 dol. Nieko nelaukiant lietuvis atiduoda savo penkiadešimt dol. ir gautus už kelio nurodymą dešimt dol. ir tuomet jau išleidžiamas iš mašinos. Jam grįžimui namo duodamas vienas dol., matyti, iš „pasigailėjimo“. (kor.)

PRANEŠIMAS

Darbo sutarties baigimo pažymėjimų gavimo reikalui, prašoma registruotis:

1. Vyrai atvykę pirmuoju transportu ir nebaigę darbo sutarties, tarpininkaujant p. Mankuvienę, atliko registraciją Darbo Ministerijoje.

2. Visi atlikę darbo sutarties, bet negavę oficialių darbo sutarties baigimo pažymėjimų. Registruoja E. Mankuvienė, 213 Sunnyside Ave. Telef. KE 3309.

P. Petrutis, 2 Bellwood Park. Telef. LO 0670.

LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS,

vadovaujamas Adolfo Narbuto, po eilės pasirodymų kanadiečių rengiamuose koncertuose, gavo tikrai reikšmingą kvietimą. Balandžio mėn. 11 d. Toronte įvyksta Ontario Board of Education metinis suvažiavimas. Ta proga didžiausiam Britų imperijos viešbutyje, Royal York Hotel rengiamas koncertas. Koncerto programą išpildys vyrų choras. Šiam reikšmingam koncertui, choras pilnu tempu ruošiasi.

Beje, balandžio 15 d. choras išvyksta gastrolių į London, Ont.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ,

vadovaujama Ličkunaitės - Ša daikienės, glaudžiai bendradarbiaudami su vyrų choru, ir repetuodama bendrose patalpose, rimtai ruošia naujus šokus.

Sokėjai neseniai turėjo sekmingą koncertą Bloer Colegiatėje įvykusiam tarpt. koncerte.

Taut. šokių grupė kartu su vyrų choru dalyvaus ir Board of Education rengiamame koncerte. Tokių būdu, bus gera proga lietuviško meno kolektyvams, rinkinei publikai pademonstruoti tautinį meną.

L. P.

TORONTO MENO MĖGĖJŲ VEIKLA.

Toronto lietuvių meno mėgėjų grupė, po pavykusio P. Vaiciūno „Sudrumstoji Ramybė“ premjeros Toronte ir gastrolių Hamiltone, visuomenei pageidaujant, ryžtasi balandžio mėn. 2 d., sekmadienį, dar kartą duoti pakartojamą spektaklį. Meno mėgėjų grupė gavo kvietimą veiklą pastatyti ir Delhi miestelyje. Kvietėjai yra Tillsonburgo lietuvių ūkininkų klubas.

Kaip ir ankstesniųjų, taip ir šių spektaklių pelnas skiriamas projektuojamam Toronto lietuvių namų statybos fondui.

Grupės iniciatyva, balandžio mėn. 1 d. šeštadienį, rengiamas literatūros vakaras.

Vakaro programoje dalyvaus Toronto, Montrealio ir kitų vietovių literatai. Tikimasi sulaukti svečių rašytojų ir iš Jungtinių Amerikos Valstybių. „Sudrumstoji Ramybė“ spektaklis ir literatūros vakaras įvyks ukrainiečių salėje, 404 Bathurst St.

MOKYTOJŲ PASITARIMAS TORONTE.

Kovo 26 dieną, sekmadienį, 14 val. lietuvių parapijos svetainėje (po bažnyčia) įvyksta visų lietuvių mokytojų (vidurinių pradiniių ir kitų mokyklų) susirinkimas, pasitarti, kaip pasiekti savo profesinio darbo Kanados mokyklose. Bus pranešimas apie konkrečias galimybes. Gyvenantieji Toronte ir netoli jo mokytojai kviečiami pasitarime dalyvauti.

Iniciatorių grupės vardu P. Štuopis,

AR JAU PARUOŠEI INCOME TAX RETURN?

Jei turi biznį, nuosavybę ar pajamas iš darbo ir yra reikalinga parama, Jums padės paruošti pajamų mokesčių deklaraciją

STASYS DAUKŠA, LL D.

5657 — 12 Ave., Rosemount, Montreal.
BE 1971, Ho 5438

Taip pat teikiama patarimai dėl nuosavybės įsigijimo ir perleidimo, parūpinimas paskolos, daromi patvirtinti vertimai ir atliekami kiti patarimai.